

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1905/2006/EK RENDELETE

(2006. december 18.)

a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 179. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Közösség által nyújtott külső támogatás hatékonyságának javítása érdekében új szabályozási keret javasolt a támogatási tevékenységek tervezésére és végrehajtására. A Tanács 1085/2006/EK rendelete ⁽²⁾ előcsatlakozási eszközt hoz létre a Közösség által a tagjelölt országoknak és a lehetséges tagjelölt országoknak nyújtott támogatásra. Az 1638/2006/EK rendelet ⁽³⁾ megállapítja az európai szomszédsági és partnerségi eszköz (ENPI) létrehozásával kapcsolatos általános rendelkezéseket. A 1934/2006/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ finanszírozási eszközt hoz létre az iparosodott és más magas jövedelmű országok és területekkel folytatott együttműködés terén. Az 1717/2006/EK rendelet ⁽⁵⁾ stabilitási eszközt hoz létre. A ...-i 000/2007/EK rendelet ⁽⁶⁾ létrehozza a nukleáris biztonsági együttműködési eszközt. A 1889/2006/EK rendelet ⁽⁷⁾ finanszírozási eszközt hoz létre a demokrácia és az emberi jogok világszerte történő előmozdítására. Az 1257/96/EK tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ a humanitárius segítségnyújtásról szól. Ez a rendelet létrehozza a fejlesztési együttműködési finanszírozási eszközt, amely közvetlen támogatást nyújt a Közösség fejlesztési együttműködési politikájához.
- (2) A Közösség olyan fejlesztési együttműködési politikát folytat, amely a szegénység visszaszorítása, a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés és a fejlődő országoknak a világgazdaságba történő zökkenőmentes és fokozatos integrációjának megvalósítására törekszik.

- (3) A Közösség olyan együttműködési politikát folytat, amely elősegíti a Közösség, a partnerországok és régiók gazdasági szereplőinek együttműködését, partnerségét és a közös vállalkozásokat, és előmozdítja a megfelelő ágazatokban a politikai, gazdasági és szociális partnerek párbeszédét.
- (4) Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által 2000. szeptember 8-án elfogadott millenniumi fejlesztési célok, úgymint a rendkívüli szegénység és az éhezés felszámolása, valamint a Közösség és tagállamai által az Egyesült Nemzetek Szervezetével (ENSZ) és más megfelelő nemzetközi szervezetekkel együtt a fejlesztési együttműködés területén jóváhagyott fő fejlesztési célok és elvek határozzák meg a Közösség fejlesztési együttműködési politikáját és nemzetközi fellépését.
- (5) A politikák fejlesztés szempontú koherenciája céljából fontos, hogy a nem a fejlesztésre vonatkozó közösségi politikák – az Európai Közösséget létrehozó szerződés 178. cikkével összhangban – támogassák a fejlődő országoknak a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében tett erőfeszítéseit.
- (6) A hosszú távú fejlődés szempontjából elengedhetetlen az olyan politikai környezet, amely biztosítja a békét, a stabilitást, az emberi jogok, az alapvető szabadságok, a demokratikus elvek, a jogállamiság, a jó kormányzás, valamint a nemek közötti egyenlőség tiszteletben tartását.
- (7) A szilárd és fenntartható gazdaságpolitika a fejlődés előfeltétele.
- (8) A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tagjai a 4. dohai miniszteri konferencia során kötelezettséget vállaltak a kereskedelemnek a fejlesztési stratégiákba való beépítésére és a kereskedelemmel kapcsolatos technikai és kapacitásépítési segítségnyújtás, továbbá azon szükséges intézkedések biztosítására, amelyek megpróbálják elősegíteni a technológiáknak a kereskedelmen keresztül és annak céljára történő átadását, megpróbálják erősíteni a közvetlen külföldi befektetések és a kereskedelem közötti kapcsolatot, továbbá a kereskedelem és a környezetvédelem közötti kölcsönös kapcsolatot, valamint megpróbálnak segíteni a fejlődő országoknak az új kereskedelmi tárgyalásokban való részvétel és azok eredményeinek végrehajtása tekintetében.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2006. május 18-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. október 23-i közös álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament 2006. december 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL L 210., 2006.7.31., 82. o.

⁽³⁾ HL L 310., 2006.11.9., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 405., 2006.12.30., 40. o.

⁽⁵⁾ HL L 327., 2006.11.24., 1. o.

⁽⁶⁾ Ez a rendelet egy későbbi időpontban kerül elfogadásra.

⁽⁷⁾ HL L 386., 2006.12.29., 1. o.

⁽⁸⁾ HL L 163., 1996.7.2., 1. o. Az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított rendelet.

- (9) A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott 2005. december 20-i együttes nyilatkozat az Európai Unió fejlesztési politikájáról: „Az európai konszenzus a fejlesztési politikáról” ⁽¹⁾ és annak későbbi módosításai írják elő a Közösség fejlesztési vonatkozású fellépéseinek általános keretét. Ez a dokumentum irányítja a fejlesztési segítségnyújtási és együttműködési stratégiák tervezését és végrehajtását.
- (10) A fejlesztési együttműködést földrajzi és tematikus programok segítségével kell megvalósítani. A földrajzi programoknak a latin-amerikai, ázsiai, közép-ázsiai, közel-keleti és dél-afrikai országok és régiók fejlesztését kell támogatniuk, és meg kell erősíteniük a velük való együttműködést.
- (11) A Közösség és tagállamai partnerségi és együttműködési megállapodásokat kötöttek e partnerországok és régiók némelyikével azzal a céllal, hogy jelentős mértékben hozzájáruljanak a partnerországok hosszú távú fejlődéséhez és lakosaik jólétéhez. A partnerségi és együttműködési megállapodások az alábbi elemeken alapulnak: az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának és előmozdításának közös és egyetemes értékei, valamint a demokratikus elvek és a jogállamiság tiszteletben tartása. Ezzel összefüggésben figyelembe kell venni a tisztességes munkához való jogot, valamint a fogyasztókkal élők jogait is. A Közösség és a partnerországok közötti kétoldalú kapcsolatok folytatása és elmélyítése, valamint a többoldalú intézmények konszolidálása meghatározó tényezői a világgazdaság egyensúlyához és fejlődéséhez való jelentős mértékű hozzájárulásnak, továbbá a Közösség és a partnerországok és régiók világban betöltött szerepe és helye megerősítésének.
- (12) Bár a tematikus programok elsősorban a fejlődő országokat támogatják, azokra a hivatalos fejlesztéstámogatás kedvezményezettjeivel szemben az OECD/DAC által meghatározandó követelményeket nem teljesítő jellemzőkkel bíró, és a 2. cikk (4) bekezdése második albekezdése első francia bekezdésének hatálya alá tartozó két kezdvényezett ország és a tengerentúli országok és területek (TOT) is jogosultak lehetnek, az e rendeletben meghatározott feltételek szerint. A Közösség azon országok, területek és régiók esetében finanszíroz tematikus programokat, amelyek az e rendeletben meghatározott valamely földrajzi program értelmében vagy az 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében támogatásra, vagy az Európai Fejlesztési Alapnak megfelelően földrajzi együttműködésre jogosultak. A 2011. december 31-ig alkalmazandó, az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról szóló, 2001. november 27-i 2001/822/EK tanácsi határozat ⁽²⁾ („tengerentúli társulási határozat”) megállapítja az Európai Unió általános költségvetéséből finanszírozott fejlesztési támogatás tematikus tevékenységeiben a TOT részvételének feltételeit, amelyeket e rendelet nem módosít. Ennélfogva a határozatot 2006. december 31. előtt aktualizálni kell.
- (13) A tematikus programoknak különleges hozzáadott értéket kell biztosítaniuk és ki kell egészíteniük a földrajzi jellegű programokat, amelyek a harmadik országokkal folytatott közösségi együttműködés fő keretét jelentik. A tematikus programokon keresztül megvalósított fejlesztési együttműködésnek ki kell egészítenie az e rendeletben és az 1638/2006/EK rendeletben meghatározott földrajzi programokat, valamint az Európai Fejlesztési Alap szerinti együttműködést. A tematikus programok olyan konkrét témával vagy területtel foglalkoznak, amely a partnerországok egy földrajzi alapon nem meghatározott csoportjára vonatkoznak, vagy olyan együttműködési tevékenységeket foglalnak magukban, amelyek különböző régiókat vagy partnerország-csoportokat érintenek, vagy nem földrajzi alapon meghatározott nemzetközi művelésre irányulnak. A tematikus programok fontos szerepet játszanak a kifelé irányuló közösségi politikák kidolgozásában, valamint az ágazati következetesség és láthatóság biztosításában is.
- (14) A tematikus programoknak az egyéni és társadalmi fejlődés, a környezetvédelem és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, többek között az energiagazdálkodás, a nem állami szereplők és a helyi hatóságok, az élelmezésbiztonság, valamint a migráció és a menekültügy területén megvalósuló fellépéseket kell támogatniuk. A tematikus programok tartalmát az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló megfelelő bizottsági közlemények alapján dolgozták ki.
- (15) A környezetvédelemre és az erőforrásokkal – beleértve az energiát is – való fenntartható gazdálkodásra vonatkozó tematikus programoknak többek között elő kell mozdítaniuk az Unión kívül a nemzetközi környezetvédelmi irányítást, valamint a közösségi környezetvédelmi és energiapolitikát.
- (16) A migrációról és menekültügyről szóló tematikus programnak hozzá kell járulnia a 2005. december 15–16-án, Brüsszelben tartott Európai Tanács következtéseiben meghatározott cél megvalósításához, nevezetesen a közösségi pénzügyi támogatás növeléséhez a migrációt érintő vagy ahhoz kapcsolódó területeken a harmadik országokkal fennálló kapcsolatok tekintetében.
- (17) A Közösség élelmezésbiztonsági politikája a nemzeti, regionális és globális szintű, széleskörű élelmezésbiztonsági stratégiák támogatása irányába fejlődött, amely korlátozza a humanitárius helyzetekben és élelmiszerhiány esetén nyújtandó élelmiszer-segélyezés alkalmazását, és elkerüli a helyi termelésre és a helyi piacokra gyakorolt káros hatásokat, továbbá figyelembe kell vennie a szerkezetileg törekeny helyzetű, és az élelmezésbiztonsághoz kötődő támogatásoktól nagy mértékben függő országok speciális helyzetét annak érdekében, hogy elkerülje az ezekbe az országokba irányuló közösségi támogatások hirtelen és nagymértékű csökkentését.

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽²⁾ HLL 314., 2001.11.30., 1. o.

- (18) A 2005. május 24-i tanácsi következtetésekkel összhangban támogatni kell a fejlődő országokban a reprodukív és a szexuális egészség javítását, valamint a reprodukív és szexuális egészséghez kapcsolódó jogok tiszteltetésben tartásának biztosítását célzó fellépéseket, továbbá pénzügyi támogatást és megfelelő szakértelmet kell biztosítani a Nemzetközi népesedésiügyi és fejlődési konferencia (ICPD) cselekvési programjában meghatározottak szerinti reprodukív és szexuális egészség és jogok holisztikus megközelítésének és elismerésének előmozdítása céljából, beleértve a biztonságos anyaságot, valamint a biztonságos és megbízható reprodukív és szexuális egészségi ellátások és szolgáltatások széles skálájához való egyetemes hozzáférést is. Az együttműködési intézkedések végrehajtásakor szigorúan be kell tartani a Nemzetközi népesedésiügyi és fejlődési konferencián elfogadott határozatokat.
- (19) Az EU cukorágazatának reformja által érintett, a cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró országok számára hozandó kísérő intézkedések megállapításáról szóló 2006. február 15-i 266/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ nyomán követkeseként a cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró azon afrikai, karibi és csendes-óceáni országok számára, amelyeket érintett a cukorpiac közös szervezésének reformja, szintén támogatást kell nyújtani, amely alkalmazkodási folyamatuk támogatását célozza.
- (20) A közösségi fejlesztési politika végrehajtásakor a hatékonyabb támogatás, a nagyobb fokú komplementaritás és jobb harmonizáció, az eljárások összhangja és koordinációja mind a Közösség és tagállamai között, mind a más adományozók és fejlesztési szereplők viszonylatában elengedhetetlen a támogatás következetességének és megfelelőségének biztosításához, ugyanakkor a segélyezés hatékonyságával foglalkozó magas szintű fórum által 2005. március 2-án elfogadott, a segélyezés hatékonyságáról szóló párizsi nyilatkozatában jóváhagyottak szerint csökkenteni a partnerországok által viselt költségeket.
- (21) E rendelet céljainak elérése érdekében a fejlesztési összefüggésektől és szükségletektől függő differenciált megközelítést kell alkalmazni, amelynek során a partnerországok vagy -régiók támogatása a saját szükségleteik, stratégiáik, prioritásaik és adottságaik alapján kidolgozott egyedi és testre szabott programokkal valósul meg.
- (22) A fejlesztési politikák sikerének kulcsa, hogy a partnerországok sajátjukként kezeljék a fejlesztési stratégiákat, és e célból ösztönözni kell a társadalom valamennyi csoportjának – beleértve a fogyatékkal élőket és az egyéb rászoruló csoportokat – lehető leghatékonyabb körű részvételét. A hatékonyság és az átláthatóság biztosítása és a stratégiák ezen országok általi átvételének ösztönzése érdekében az adományozói együttműködési stratégiákat és végrehajtási eljárásokat lehetőség szerint a partnerországok megfelelő együttműködési stratégiáihoz és végrehajtási eljárásaihoz kell igazítani.
- (23) Figyelemmel arra, hogy biztosítani kell a humanitárius segítségnyújtás és a hosszú távú fejlesztési támogatás hatékony összekapcsolódását, az 1717/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján jogosult intézkedések e rendelet alapján elvben nem finanszírozhatók, kivéve, ha válsághelyzet során a fejlesztést segítő kiegyensúlyozott feltételek visszaállításához az együttműködési folyamatosságának biztosítása szükséges.
- (24) A támogatásnak az OECD/DAC legjobb gyakorlataival összhangban történő feloldása kulcselemként szolgál a támogatás értékének növelésében és a helyi kapacitásépítésben. A pályázatokban és támogatási szerződésekben való részvételi szabályokat, továbbá a készletek származására vonatkozó szabályokat a támogatások feloldásával kapcsolatos legújabb fejleményeknek megfelelően kell meghatározni.
- (25) A támogatás kezelését az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽²⁾ foglalt, a külső segítségnyújtásra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell végezni, olyan megfelelő rendelkezésekkel, amelyek célja a Közösség pénzügyi érdekeinek védelme. Folytatni kell az erőfeszítéseket a fejlesztési együttműködés végrehajtásának javítása terén a biztosított pénzügyi források és az abszorpciók kapacitás közötti szilárd egyensúly megeremtetése, valamint a fennálló kötelezettségvállalások csökkentése érdekében.
- (26) Ez a rendelet megállapítja a 2007-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozó pénzügyi keretet, amely a költségvetési fegyvelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, 2006. május 17-i, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött intézményközi megállapodás ⁽³⁾ 37. pontja értelmében a költségvetési hatóság számára elsődleges hivatkozási alapul szolgál.
- (27) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ összhangban kell elfogadni. A programozási dokumentumokat és az egyedi végrehajtási intézkedéseket az irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

⁽²⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.⁽³⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.⁽¹⁾ HL L 50., 2006.2.21., 1. o.

- (28) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen az olyan fejlődő országokkal, területekkel és régiókkal folytatandó javasolt együttműködést, amelyek nem közösségi tagállamok, és amelyek az 1085/2006/EK rendelet, vagy az 1638/2006/EK rendelet szerint nem jogosultak közösségi támogatásra, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ezek a célok az intézkedés terjedelme miatt közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikke szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (29) E rendelet szükségessé teszi a jelenlegi rendeletek hatályaon kívül helyezését a külső fellépési eszközök – különösen a fejlesztési együttműködés területén történő – átalakítására tekintettel,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Átfogó cél és hatály

(1) A Közösség finanszírozza a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottságának (OECD/DAC) a támogatások kedvezményezettjeit tartalmazó, az I. mellékletben foglalt jegyzékében szereplő fejlődő országokkal, területekkel és régiókkal (a továbbiakban: partnerországok és -régiók) folytatott együttműködés támogatását célzó intézkedéseket. A Bizottság az OECD/DAC-nak a támogatások kedvezményezettjeit tartalmazó jegyzékének rendszeres felülvizsgálatával összhangban módosítja az I. mellékletet, és erről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(2) A Közösség azon országok, területek és régiók esetében finanszíroz tematikus programokat, amelyek az e rendelet 5–10. cikkében meghatározott valamely földrajzi program értelmében vagy az 1638/2006/EK rendelet értelmében támogatásra, vagy az Európai Fejlesztési Alap értelmében földrajzi együttműködésre jogosultak.

(3) E rendelet alkalmazásában a régió egynél több fejlődő országból álló földrajzi egység.

1. CÍM

CÉLOK ÉS ALAPELVEK

2. cikk

Célok

(1) Az e rendelet szerint folytatott együttműködés elsődleges és átfogó célja, hogy a partnerországokban és -régiókban a fenntartható fejlődés összefüggésében – beleértve a millenniumi fejlesztési célok elérésére való törekvéseket – felszámolja a

szegénységet, valamint előmozdítsa a demokrácia, a jó kormányzás, továbbá az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását. E célkitűzéssel összhangban a partnerországokkal és -régiókkal folytatott együttműködés:

- megszilárdítja és támogatja a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, a jó kormányzást, a nemek közötti egyenlőséget és a nemzetközi jog kapcsolódó eszközeit;
- erősíti a fenntartható fejlődést – beleértve annak politikai, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi vonatkozásait – a partnerországokban és -régiókban, különösen a legkedvezőtlenebb helyzetűekben;
- ösztönzi ezen országok és régiók zökkenőmentes és fokozatos integrációját a világ gazdaságba;
- hozzájárul olyan nemzetközi intézkedések kidolgozásához, amelyek a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében a környezet minőségének és a világ természeti erőforrásaival való fenntartható gazdálkodásnak a megőrzésére és javítására irányulnak, beleértve az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleséget ért veszteségek kezelését is;
- megerősíti a Közösség és a partnerországok és -régiók közötti kapcsolatokat.

(2) Az e rendelet szerint folytatott közösségi együttműködés során a fejlesztési együttműködés területén teljesíteni kell azokat a kötelezettségeket és célokat, amelyeket a Közösség az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) és a hatáskörrel rendelkező egyéb nemzetközi szervezetek keretében hagyott jóvá.

(3) A Szerződés XX. címében megállapított közösségi fejlesztési politika meghatározza a partnerországokkal és -régiókkal folytatott együttműködés jogi keretét. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott 2005. december 20-i együttes nyilatkozat az Európai Unió fejlesztési politikájáról: „Az európai konszenzus a fejlesztési politikáról” és annak valamennyi későbbi módosítása adja a Közösség által a partnerországokkal és -régiókkal az e rendelet szerint folytatott együttműködés általános keretét, iránymutatásait, és ezen együttműködés végrehajtásának irányítására összpontosít.

(4) Az 1. cikk (1) bekezdésében említett intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek az OECD/DAC által létrehozott hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) kritériumainak.

Az 1. cikk (2) bekezdésében említett programokat úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek az OECD/DAC által létrehozott ODA kritériumainak, kivéve, ha:

- a kedvezményezettek jellemzői mást követelnek meg, vagy
- a program a 11. cikk (2) bekezdésében említett átfogó kezdeményezést, közösségi politikai prioritást vagy a Közösség nemzetközi kötelezettségét vagy kötelezettségvállalását valószínűsíti meg, és az intézkedés jellemzői nem teszik lehetővé az e kritériumoknak való megfelelést.

A 2. cikk (4) bekezdése második albekezdése első francia bekezdésének sérelme nélkül a tematikus programok keretében előirányzott kiadások legalább 90 %-át oly módon kell kialakítani, hogy megfeleljenek az OECD/DAC által kidolgozott, az ODA-hoz szükséges kritériumoknak.

(5) Az e rendelet szerinti közösségi támogatás nem használható fel fegyverek vagy lőszer beszerzésére, sem pedig katonai vagy védelmi vonatkozású műveletekre.

(6) Az 1717/2006/EK rendelet, és különösen annak 4. cikke hatálya alá tartozó, és az említett rendelet alapján támogatásra jogosult intézkedések e rendelet alapján elvben nem finanszírozhatók, kivéve, ha a válságot követő fejlődéshez nélkülözhetetlen stabil feltételek megteremtéséhez az együttműködés folyamatoságának biztosítására van szükség.

A válságot követő fejlődéshez nélkülözhetetlen stabil feltételek megteremtéséhez szükséges együttműködés folyamatosága szükségességének sérelme nélkül, az 1257/96/EK rendelet hatálya alá tartozó, és annak értelmében támogatásra jogosult intézkedések e rendelet alapján nem finanszírozhatók.

3. cikk

Általános alapelvek

(1) A Közösség a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának értékein alapul, és – párbeszéd és együttműködés révén – a partnerországok és -régiók ezen értékek melletti kötelezettségvállalásainak fejlesztésére és megszüntetésére törekszik.

(2) E rendelet végrehajtása során a fejlesztési összefüggésektől és szükségletektől függő differenciált megközelítést kell alkalmazni annak érdekében, hogy a partnerországok vagy -régiók a saját szükségleteik, stratégiáik, prioritásaik és adottságaik alapján kidolgozott egyedi és testre szabott együttműködésbe kezdhesenek.

A legkevésbé fejlett és az alacsony jövedelmű országok számára az összes forráselosztás tekintetében elsőbbséget kell biztosítani a millenniumi fejlesztési célok elérése érdekében. Megfelelő figyelmet kell fordítani a közepes jövedelmű, és különösen az alacsonyabb közepes jövedelmű országokban – amelyek közül számos az alacsony jövedelmű országokhoz hasonló problémákkal küzd – a szegények érdekeit szolgáló fejlesztés támogatásának, valamint a párbeszéd, a részvétel és a megbékélési folyamat, továbbá az intézményfejlesztés előmozdítására.

(3) Valamennyi programban meg kell valósítani az alábbi, egymással összefüggő kérdések érvényre juttatását: az emberi jogoknak, a nemek közötti egyenlőségnek, a demokráciának, a jó kormányzásnak, a gyermekek és az öslakosság jogainak, a környezetvédelmi fenntarthatóságnak az előmozdítása, valamint

a HIV/AIDS elleni küzdelem. Ezen túlmenően különös figyelmet kell fordítani a jogállamiság erősítésére, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés javítására és a civil társadalom támogatására.

(4) Minden olyan politikában, amely hatást gyakorolhat a partnerországokra és -régiókra, a Közösség figyelembe veszi a Szerződés XX. címében és az e rendelet 2. cikkében meghatározott célokat. Az e rendelet szerint finanszírozott intézkedések tekintetében a Közösség célja az is, hogy biztosítsa a külső tevékenységeinek más területeivel való összhangot. Ezt az összhangot a politikák kidolgozása, a stratégiai tervezés, valamint az intézkedések programozása és végrehajtása során is biztosítani kell.

(5) A Közösség és a tagállamok javítják a fejlesztési együttműködésre vonatkozó politikáik összehangolását és azok egymást kiegészítő jellegét azáltal, hogy a partnerországok és -régiók igényeire országos és regionális szinten adnak választ. A fejlesztési együttműködés terén a közösségi politika kiegészíti a tagállami politikákat.

(6) A Bizottság és a tagállamok törekszenek a rendszeres és gyakori információcserére, beleértve a más adományozókkal folytatott információcserét is, és elősegítik az adományozók jobb koordinációját és komplementaritását azáltal, hogy olyan közös többéves programozás kidolgozásán munkálkodnak, amely a partnerországoknak a szegénység visszaszorítására irányuló vagy azzal egyenértékű stratégiáin és a partnerországok saját költségvetési folyamatain alapul, a közös végrehajtási mechanizmusokkal – ideértve a megosztott elemzést is, a közös adományozói missziókkal, valamint társfinanszírozási megállapodások alkalmazásával.

(7) A Bizottság és a tagállamok saját hatáskörük keretein belül előmozdítják a globális kihívások többoldalú megközelítését, és erősítik az olyan többoldalú és regionális szervezetekkel és szervekkel folytatott együttműködést, mint a nemzetközi pénzügyi szervezetek, az ENSZ ügynökségek, alapok és programok, valamint más kétoldalú adományozók.

(8) A Bizottság a nemzetközi legjobb gyakorlatnak megfelelően előmozdítja a partnerországokkal és -régiókkal folytatott hatékony együttműködést. A Közösség előmozdítja az alábbiakat:

a) a partnerország által vezetett és magáénak vallott fejlesztési folyamat. A Közösség egyre nagyobb mértékben összehangolja támogatását a partnerek nemzeti fejlesztési stratégiáival, reformpolitikáival és eljárásaival. A Közösség hozzájárul a partnerkormányok és adományozók kölcsönös elszámoltathatósági folyamatának megerősítéséhez, és a helyi szakértelem és helyi munkahelyteremtés előmozdításához;

- b) a fejlesztés befogadó, és a részvétel-központú megközelítése, és a társadalom valamennyi szegmensének széles körű bevonása a fejlesztési folyamatba és a nemzeti párbeszédbe, beleértve a politikai párbeszédet is;
- c) a 25. cikkben az OECD/DAC legjobb gyakorlataival összhangban meghatározott, az egyes partnerország vagy -régió különleges jellemzőihez igazított hatékony együttműködési szabályok és eszközök, amelyek programalapú megközelítésekre, az előre látható támogatásfinanszírozás teljesítésére, az adott országok rendszereinek fejlesztésére és felhasználására, valamint a fejlesztés eredményalapú megközelítésére összpontosítanak, beleértve adott esetben a millenniumi fejlesztési célok céljait és mutatóit;
- d) a politikáknak és a programozásnak az átfedések és a tevékenységek megkettőzése csökkentését célzó, az adományozók közötti koordináció és összehangolás által megvalósuló jobb hatása a kiegészítő jelleg javítása és az adományozói kezdeményezések támogatása céljából. A koordinációnak azokban a partnerországokban és -régiókban kell megvalósulniuk, amelyek alkalmazzák a koordinációval és a segélyek hatékonyságával kapcsolatos elfogadott iránymutatókat és a legjobb gyakorlatra vonatkozó elveket.
- e) egy a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos értékelést az országos stratégiai dokumentumokban és a többéves programozásában.
- (9) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és rendszeresen véleménycserét folytatnak.
- (10) A Bizottság rendszeres információcserére törekszik a civil társadalommal.

II. CÍM

FÖLDRAJZI ÉS TEMATIKUS PROGRAMOK

4. cikk

A közösségi támogatás végrehajtása

E rendelet átfogó szándékával és hatályával, továbbá céljaival és általános alapelveivel összhangban a közösségi támogatást az 5–16. cikkben meghatározott földrajzi és tematikus programokon, valamint a 17. cikkben meghatározott programon keresztül kell végrehajtani.

5. cikk

Földrajzi programok

- (1) A földrajzi programok földrajzi alapon meghatározott partnerországokkal és -régiókkal a megfelelő tevékenységi területeken folytatott együttműködésre terjednek ki.
- (2) E rendelet átfogó szándékával és hatályával, továbbá céljaival és általános alapelveivel összhangban a Latin-Amerika

országainak, Ázsiának, Közép-Ázsiának, a Közel-Keletnek az I. mellékletben meghatározottak szerint, valamint a Dél-Afrikának nyújtott közösségi támogatás a következő együttműködési területekhez tartozó fellépéseket támogatja:

- a) a szegénység felszámolását és a millenniumi fejlesztési célok elérését célzó politikák végrehajtásának támogatása;

Az emberi fejlődés:

- b) a lakosság alapvető szükségleteinek kezelése, különös tekintettel az alapkülső oktatásra és egészségügyre, különösen az alábbiak révén:

Egészségügy:

- i. az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése és az egészségügyi szolgáltatások nyújtásának bővítése a lakosság alacsonyabb jövedelmű csoportjai és a marginalizálódott csoportok számára – beleértve a nőket és gyermekeket, valamint az etnikai származáson, valláson, nem alapuló vagy egyéb megkülönböztetésnek kitett csoportokat, valamint a fogyatékkal élőket is – a vonatkozó millenniumi fejlesztési célokra, nevezetesen a gyermekhalandóság csökkentésére, az anya és a gyermek egészségének, valamint a szexuális és reprodukív egészségnek és az ezzel összefüggő jogoknak a Nemzetközi népesedéstudományi és fejlődési konferencia (ICDP) kairói menetrendjében meghatározott javítására, továbbá a szegénységgel összefüggő betegségek, különösen a HIV/AIDS, a gümőkór és a malária kezelésére összpontosítva;

- ii. az egészségügyi rendszerek megerősítése annak érdekében, hogy megelőzzék az emberi erőforrással kapcsolatos válság kialakulását az egészségügyi ágazatban;

- iii. a kapacitások növelése, különösen a közegészségügy, a kutatás és a fejlesztés területén;

Oktatás:

- iv. elsőbbség biztosítása egyrészt a minőségi oktatásnak az alapkülső oktatásban és a szakképzésben, másrészt az egyenlőtlenségek csökkentésének az oktatáshoz való hozzáférés tekintetében; a 15 éves korig kötelező és ingyenes oktatás ösztönzése a gyermekmunka valamennyi formája elleni küzdelem céljával;

- v. a mindenkire kiterjedő alapkülső oktatás 2015-ig történő megvalósításának, valamint az oktatásban a nemek közötti egyenlőtlenség megszüntetésének célul való kitűzése;

- vi. a szakképzés, a felsőoktatás, az egész életen át tartó tanulás, a kulturális, tudományos és technológiai együttműködés, a tudományos és kulturális csereprogramok előmozdítása, valamint a partnerországok és -régiók és a Közösség közötti kölcsönös megértés javítása;

Társadalmi kohézió és foglalkoztatás:

- c) a társadalmi kohézió, mint a Közösség és a partnerországok közötti kapcsolatok prioritást élvező politikájának előmozdítása a tisztességes munkára és a szociális és költségvetési politikákra összpontosítva, és ezáltal küzdelem a szegénység, az egyenlőtlenség, a munkanélküliség és a sérülékeny és periférikus csoportok kirekesztése ellen;
- d) a társadalmi csoport alapú megkülönböztetés valamennyi formájával szembeni küzdelem, valamint a nemek közötti egyenlőségnek, az öslakosok jogainak és a gyermekek jogainak előmozdítása és védelme, beleértve a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtásának támogatását, továbbá az utcagyerekek és a nappali oktatásukat veszélyeztető és/vagy akadályozó munkát vállaló gyermekek problémáit kezelő intézkedések;
- e) az intézményi keret erősítése a kis- és középvállalkozások létrehozásának – a munkahelyteremtés ösztönzése céljából történő – előmozdítása és megkönnyítése érdekében;

A kormányzás, a demokrácia, az emberi jogok és az intézményi reformok támogatása:

- f) az alapvető szabadságok és emberi jogok előmozdítása és védelme, a demokrácia, a jogállamiság, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés és a jó kormányzás megerősítése – beleértve a korrupció elleni küzdelmet –, többek között (de nem kizárólag) kapacitásépítés és az intézményi és jogszabályi keret átlátható módon való megerősítése révén, különösen a nemzeti közigazgatás, a politikák megtervezése és végrehajtása, valamint az államháztartás és a nemzeti források kezelése terén;
- g) az aktív civil társadalom támogatása – beleértve a szegénységben élő embereket képviselő civil társadalmi szervezeteket –, valamint a párbeszéd, a részvétel és a megbékélési folyamat, továbbá az intézményfejlesztés előmozdítása;
- h) az együttműködés és a politikai reform elősegítése a biztonság és a jogérvényesülés területén, különösen a menekültügy és a migráció, a tiltott kábítószer-kereskedelem és más tiltott kereskedelem, beleértve az emberkereskedelmet is, a korrupció és a pénzmosás vonatkozásában;
- i) a partnerországokkal folytatott együttműködés és a politikai reform elősegítése a menekültügy és a migráció területén, és a fejlesztést szolgáló migrációs politikák kidolgozásának és végrehajtásának biztosítását célzó kapacitásépítési kezdeményezések előmozdítása a migráció alapvető okainak kezelése érdekében;
- j) a hatékony többoldalúság támogatása, különösen a fejlesztés területére vonatkozó nemzetközi jogi eszközök és a többoldalú megállapodások betartása, és azok hatékony végrehajtása útján;

Kereskedelem és regionális integráció:

- k) a partnerországok és -régiók támogatása a kereskedelem, a befektetés és a regionális integráció tekintetében, beleértve a technikai segítségnyújtást és a kapacitásépítést is az olyan hatékony és eredményes kereskedelem- és befektetéspolitikák megtervezése és végrehajtása érdekében, amelyek előnyben részesítik az ösztönzőbb üzleti környezetet, a hatékony és eredményes gazdaság- és pénzügyi politikákat és a magánszektor fejlődését, azzal a céllal, hogy a partnerországok és -régiók számára hasznos legyen a világgazdaságba való integráció, és hogy a társadalmi igazságosság és a szegények javára történő növekedés támogatást kapjon;
- l) a Kereskedelmi Világszervezethez (WTO) való csatlakozásnak és a WTO-megállapodások végrehajtásának a technikai segítségnyújtás és kapacitásépítés révén történő támogatása, különös tekintettel a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás (TRIPS-megállapodás) az elsősorban a közegészségügy terén való végrehajtására;
- m) a Közösség és a partnerországok és -régiók között a gazdasági és kereskedelmi együttműködés támogatása és a befektetési kapcsolatok megerősítése többek között olyan intézkedések révén, amelyek célja annak előmozdítása és biztosítása, hogy a magánszférabeli szereplők – beleértve a helyi és az európai üzleti vállalkozásokat – hozzájáruljanak a társadalmi szempontból felelős és fenntartható gazdasági fejlődéshez, beleértve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető munkakörülményekre vonatkozó előírásainak tiszteletben tartását továbbá olyan intézkedések révén, amelyek előmozdítják a helyi kapacitásépítést;

Környezetvédelem és a természeti erőforrások fenntartható fejlődése:

- n) a fenntartható fejlődés előmozdítása a környezetvédelem és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás útján, beleértve a biológiai sokféleség és az erdők védelmét, ideértve az erdők megőrzését és a fenntartható erdőgazdálkodást célzó, a helyi közösségek és az erdőktől függő lakosság aktív részvételével végrehajtott tevékenységeket is;
- o) a városi környezet javításának támogatása;
- p) a fenntartható termelési és fogyasztási minták, valamint a fenntartható vegyipar- és hulladékgazdálkodás előmozdítása, figyelembe véve az egészségre kifejtett hatásait;
- q) az éghajlatváltozásra vonatkozó uniós cselekvési tervvel összhangban a nemzetközi környezetvédelmi megállapodások – mint például a biológiai sokféleségről szóló egyezmény, a sivatagosodásról szóló ENSZ egyezmény és az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezménye – valamint jegyzőkönyveik és későbbi módosításuk tiszteletben tartásának biztosítása és azok végrehajtásának támogatása;
- r) kapacitások kialakítása a vészhelyzetekre való felkészülés és a természeti katasztrófák megelőzése vonatkozásában;

Víz és energia:

- s) a fenntartható integrált vízkészlet-gazdálkodás támogatása, különös hangsúllyal a biztonságos ivóvízhez és a higiéniahoz való általános hozzáférésre – a milleniumi fejlesztési célokkal összhangban – és a vízkészletek fenntartható és hatékony használatára, beleértve a mezőgazdasági és ipari célú felhasználást is;
- t) a fenntartható energiával kapcsolatos technológiák nagyobb mértékű használatának elősegítése;

Infrastruktúra, kommunikáció és közlekedés:

- u) gazdasági infrastruktúra fejlesztéséhez való hozzájárulás, beleértve a regionális integráció támogatását és az információ- és kommunikációs technológiák nagyobb mértékű használatának előmozdítását;

Vidékfejlesztés, területrendezés, mezőgazdaság és élelmezésbiztonság

- v) fenntartható vidékfejlesztés támogatása, beleértve a decentralizációt és a felelősségteremtést is, különösen az élelmezésbiztonság biztosítására tekintettel;

Válság utáni helyzetek és törekeny helyzetű államok:

- w) konfliktusok, az ember okozta és a természeti katasztrófák által sújtott régiók és országok közép- és hosszú távon megvalósítandó újjáépítése és helyreállítása, beleértve az aknákkal kapcsolatos fellépések, a leszereléssel és a visszailleszkedéssel kapcsolatos fellépések támogatását is, egyidejűleg biztosítva a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés folyamatosságát a 2. cikk (6) bekezdésével összhangban, szem előtt tartva a Közösség és a tagállamok hatásköreit;
- x) az otthonuktól elszakadt népcsoportok önellátását és beilleszkedését vagy visszailleszkedését célzó közép- és hosszú távú tevékenységek elvégzése, a humanitárius segítségnyújtást, az újrabéilleszkedést, az otthonuktól elszakadt népcsoportoknak nyújtott segítséget és a fejlesztési együttműködést integráló és összehangoló megközelítés alkalmazásának biztosításával. A közösségi fellépésnek meg kell könnyítenie a szükséghelyzetből a fejlődési szakaszba való átmenetet, ösztönöznie kell az érintett lakosság társadalmi-gazdasági beilleszkedését vagy visszailleszkedését, továbbá ösztönöznie kell a demokratikus struktúrák kialakítását és megerősítését, valamint a lakosságnak a fejlesztési folyamatban való szerepvállalását;
- y) az alapszolgáltatások biztosításának és a legitim, hatékony és rugalmas közintézmények felépítésének támogatása a törekeny helyzetű és a működésképtelen államokban;
- z) a Közösség és partnerei szempontjából közös fejlesztési kihívások kezelése, különösen az ágazati párbeszédnek, a kétoldalú megállapodások végrehajtásának, és bármely más,

az e rendelet hatályával összeegyeztethető fellépési terület támogatásával.

6. cikk

Latin-Amerika

A Latin-Amerikának nyújtott közösségi támogatás az 5. cikkel, valamint az e rendelet átfogó szándékával hatályával, céljaival és általános alapelveivel összhangban álló fellépéseket támogatja. Fokozott figyelmet kell fordítani az együttműködés alábbi területeire, amelyek Latin-Amerika sajátos helyzetét tükrözik:

- a) társadalmi kohézióknak, mint közös célnak és mint a Közösség és Latin-Amerika közötti kapcsolatok elsőbbséget élvező politikájának előmozdítása, és ezáltal küzdelem a szegénység, az egyenlőtlenség és a kirekesztés ellen. Külön figyelmet kell fordítani a szociális jóléti és az adópolitikákra, a több és jobb munkahely megteremtését célzó hatékony befektetésekre, a megkülönböztetés és a kábítószer előállítás, fogyasztása és tiltott kereskedelme elleni küzdelmet célzó politikákra, valamint az alapvető szociális szolgáltatások, különösen az egészségügy és az oktatás javítására;
- b) kiterjedtebb regionális integráció előmozdítása, beleértve a regionális integráció különböző folyamatainak és a hálózati infrastruktúrák összekapcsolásának támogatását, miközben biztosítani kell az Európai Beruházási Bank (EBB) és más intézmények által támogatott tevékenységekkel való kiegészítő jellegű;
- c) jó kormányzás és a közintézmények megerősítésének, valamint az emberi jogok védelmének támogatása, beleértve a gyermekek és az őslakosok jogait is;
- d) közös EU–Latin-Amerika felsőoktatási térség létrehozásának támogatása;
- e) fenntartható fejlődés valamennyi dimenziójának támogatása, különös figyelemmel az erdők és a biológiai sokféleség védelmére.

7. cikk

Ázsia

Az Ázsiának nyújtott közösségi támogatás az 5. cikkel, valamint az e rendelet átfogó szándékával, atályával, céljaival és általános alapelveivel összhangban álló fellépéseket támogatja. Fokozott figyelmet kell fordítani az együttműködés alábbi területeire, amelyek Ázsia sajátos helyzetét tükrözik:

- a) a millenniumi fejlesztési célok elérése az egészségügy területén, beleértve a HIV/AIDS-et is, valamint az oktatás területén, többek között az ágazati reformot célzó politikai párbeszéd útján;

- b) kormányzasi kérdések kezelése, különösen a törekeny helyzetű államokban a legitim, hatékony és rugalmas közintézmények, valamint egy aktív és szervezett civil társadalom felépítésének elősegítése, valamint az emberi jogok, köztük a gyermekek jogai védelmének javítása érdekében;
- c) a kiterjedtebb regionális integráció és együttműködés ösztönzése a regionális integráció és párbeszéd különböző folyamatainak támogatása révén;
- d) a járványok és a zoonózis ellenőrzéséhez, továbbá az azok által érintett ágazatok helyreállításához való hozzájárulás;
- e) a fenntartható fejlődés valamennyi dimenziójának támogatása, különös figyelemmel az erdők és a biológiai sokféleség védelmére;
- f) a kábítószer előállítása, fogyasztása és tiltott kereskedelme és más tiltott kereskedelem elleni küzdelem.

8. cikk

Közép-Ázsia

A Közép-Ázsiának nyújtott közösségi támogatás az 5. cikkel, valamint az e rendelet átfogó szándékával, hatályával, céljaival és általános alapelveivel összhangban álló fellépéseket támogatja. Fokozott figyelmet kell fordítani az együttműködés alábbi területeire, amelyek Közép-Ázsia sajátos helyzetét tükrözik:

- a) az alkotmányos reformok, valamint a törvények, a közigazgatási rendelkezések és a szabályozás közösségi előírásokhoz való közelítésének előmozdítása, beleértve a partnerségi és együttműködési megállapodások hatálya alá eső területekhez tartozó politikák hatékony végrehajtásáért felelős nemzeti intézmények és szervek, mint például a választási szervek, a parlamentek, valamint a közigazgatási reform és az állami pénzügyi igazgatás megerősítését;
- b) a piacgazdaság és a partnerországok WTO-ba való integrációjának előmozdítása az átmenet társadalmi vonatkozásainak kezelése mellett;
- c) a hatékony határellenőrzés és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határ régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi fejlődésének előmozdítása érdekében;
- d) a kábítószer előállítása, fogyasztása és tiltott kereskedelme és más tiltott kereskedelem elleni küzdelem;
- e) a HIV/AIDS elleni küzdelem;

- f) a többek között az 1638/2006/EK rendelet és más közösségi eszközök hatálya alá eső országokkal folytatott regionális együttműködés, párbeszéd és integráció előmozdítása, különösen a környezetvédelmi – nevezetesen a víz- és a közegészségügyi –, az oktatási, az energia- és a közlekedési ágazatbeli együttműködés előmozdítása, beleértve a nemzetközi energiaellátási és szállítási műveletek biztonságát és biztonságosságát is, valamint az összekapcsolódásra, a hálózatokra és üzemeltetőikre, a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozó együttműködés előmozdítása.

9. cikk

Közel-Kelet

A Közel-Keletnek nyújtott közösségi támogatás az 5. cikkel, valamint az e rendelet átfogó szándékával, hatályával, céljaival és általános alapelveivel összhangban álló fellépéseket támogatja. Fokozott figyelmet kell fordítani az együttműködés alábbi területeire, amelyek a Közel-Kelet sajátos helyzetét tükrözik:

- a) a társadalmi kohézió ösztönzése a szociális méltányosság biztosítása érdekében, többek között a hazai nemzeti források felhasználásával kapcsolatban, valamint a politikai egyenlőség biztosítása, különösen az emberi jogok, köztük a nemek közötti egyenlőség előmozdítása útján;
- b) a gazdasági diverzifikációnak, a piacgazdaság fejlesztésének, és a partnerországok WTO-ba való integrációjának előmozdítása;
- c) a többek között az 1638/2006/EK rendelet és más közösségi eszközök hatálya alá eső országokkal folytatott regionális együttműködés, párbeszéd és integráció előmozdítása a régió belüli, például a gazdasággal, az energiával, a közlekedéssel és a menekültekkel kapcsolatos integrációs erőfeszítések támogatása útján;
- d) nemzetközi egyezmények megkötésének és a nemzetközi jog, különösen az ENSZ-határozatok és a többoldalú egyezmények hatékony végrehajtásának támogatása;
- e) kormányzasi kérdések kezelése, különösen a törekeny helyzetű államokban a legitim, hatékony és rugalmas közintézmények, valamint egy aktív és szervezett civil társadalom felépítésének elősegítése, valamint az emberi jogok, köztük a gyermekek jogai védelmének javítása érdekében.

10. cikk

és/vagy

Dél-Afrika

A Dél-Afrikának nyújtott közösségi támogatás az 5. cikkel, valamint az e rendelet átfogó szándékával, hatályával, céljaival és általános alapelveivel összhangban álló fellépéseket támogatja. Fokozott figyelmet kell fordítani az együttműködés alábbi területeire, amelyek Dél-Afrika sajátos helyzetét tükrözik:

- a) a demokratikus társadalom, a jó kormányzás és a jogállamiság szellemében működő állam megszilárdításának támogatása, és hozzájárulás a regionális és kontinentális stabilitáshoz és integrációhoz;
- b) a Közösség és Dél-Afrika közötti kereskedelmi, fejlesztési és együttműködési megállapodás és más regionális megállapodások⁽¹⁾ szerinti szabadkereskedelmi területek létrehozása által a régiókban megkezdett kiigazítási erőfeszítések támogatása;
- c) a szegénység, az egyenlőtlenség és a kirekesztés elleni küzdelem támogatása, beleértve a korábban hátrányos helyzetben levő közösségek alapvető szükségleteinek kezelését;
- d) a HIV/AIDS járvány és a dél-afrikai társadalomra gyakorolt hatásának kezelése.

11. cikk

Tematikus programok

(1) A tematikus programoknak kiegészítik az 5–10. cikkben említett programokat, és olyan meghatározott tevékenységi vagy érdeklődési területtel foglalkoznak, amely a partnerországok egy földrajzi alapon nem meghatározott csoportjára vonatkoznak, vagy olyan együttműködési tevékenységeket foglalnak magukba, amelyek különböző régiókat vagy partnerország-csoportokat érintenek, vagy nem földrajzi alapon meghatározott nemzetközi műveletre irányulnak.

(2) E rendelet átfogó szándékával és hatályával, céljaival és általános elveivel összhangban a tematikus programok alapján megvalósított fellépéseknek a földrajzi programok alapján finanszírozott fellépésekhez hozzáadott értéket kell biztosítaniuk, azokat ki kell egészíteniük, és azokkal összhangban kell állniuk. Ezekre a fellépésekre a következő elveket kell alkalmazni:

- a) a Közösség politikai céljai a földrajzi programokkal megfelelően vagy hatékony módon nem valósíthatóak meg, és a tematikus programot egy olyan közvetítő szervezet hajtja végre, mint a nem kormányzati szervezetek, más nem állami szereplők, nemzetközi szervezetek vagy többoldalú mechanizmusok. Ez olyan globális kezdeményezéseket is magában foglal, mint a tagállamokban és a csatlakozó országokban a megfelelő tematikus programban előírtak szerint a 24. cikktől való eltérés útján a millenniumi fejlesztési célok, a fenntartható fejlődés, a globális közjó és fellépések támogatása,

⁽¹⁾ Az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Dél-afrikai Köztársaság közötti kereskedelmi, fejlesztési és együttműködési megállapodás (HL L 311., 1999.12.4., 3. o.).

- b) a következő természetű fellépések:

- multiregionális és/vagy több területet érintő fellépések, beleértve a kísérleti projekteket és az innovatív politikákat;
- fellépések olyan esetekben, amikor a partnerkormányal/ (partnerkormányokkal) nem született megállapodás a fellépésről;
- az adott tematikus program céljainak megfelelő olyan fellépések, amelyek vagy egy közösségi politikai prioritásra, vagy a Közösség nemzetközi kötelezettségére vagy kötelezettségvállalására adnak választ;
- adott esetben fellépések olyan helyzetekben, amelyekben nincs földrajzi program, vagy azt felfüggesztették.

12. cikk

Befektetés az emberekbe

(1) A „Befektetés az emberekbe” elnevezésű tematikus program alapján nyújtandó közösségi támogatás célja, hogy olyan területeken támogasson fellépéseket, amelyek közvetlen hatást gyakorolnak az emberek lentebb meghatározott életszínvonalára és jólétére, és amelyek a legszegényebb és legkevésbé fejlett országokra, és a lakosság leghátrányosabb helyzetben levő rétegeire összpontosítanak.

(2) Az (1) bekezdésben említett, a 11. cikkel összhangban lévő cél elérése érdekében a program a következő tevékenységi területeket tartalmazza:

- a) Jó egészség mindenkinek:

- i. a szegénységhez kapcsolódó betegségek elleni küzdelem, amely az olyan súlyos fertőző betegségek leküzdését célozza, mint amelyeket a HIV/AIDS, malária és tuberkulózis elleni fellépés európai programjában meghatároztak, különösen.

- a három betegség tekintetében a kulcsfontosságú gyógyszerek és a diagnosztika elérhetőségének növelése a TRIPS-megállapodás – a TRIPS-megállapodásról és a közegészségügyről szóló dohai nyilatkozatban pontosított – rendelkezéseivel összhangban;
- az új kezelési formákra és gyógyszerekre – különösen a védőoltásokra, mikrobaölőkre és az innovatív kezelésekre – irányuló kutatás és fejlesztés terén az állami és magánberuházások ösztönzése;

- a szegénység mérséklésével összefüggésben a súlyos fertőző betegségek leküzdését célzó globális kezdeményezések támogatása, beleértve a az AIDS, a tuberkulózis és a malária elleni küzdelmet szolgáló globális alapot is.

- ii. az ICPD és az ICPD+5 keretében elfogadott elvekkel összhangban a fejlődő országokban a reprodukzív és a szexuális egészség javítását, valamint a nők, férfiak és fiatalok jó reprodukzív és szexuális egészséghez való jogának biztosítását célzó fellépések támogatása, továbbá pénzügyi támogatás és megfelelő szakértelem biztosítása az ICPD cselekvési programjában meghatározottak szerinti reprodukzív és szexuális egészség és jogok holisztikus megközelítésének és elismerésének előmozdítása céljából, beleértve a biztonságos anyaságot, valamint a biztonságos és megbízható reprodukzív és szexuális egészségi ellátások, szolgáltatások, termékek, oktatás és információ – többek között a családtervezés valamennyi módszerére vonatkozó információ – széles skálájához való egyetemes hozzáférést is, beleértve az alábbiakat:
- az anyák halálozási és megbetegedési arányának csökkentése, különös tekintettel azokra az országokra és lakosságra, ahol ezek az arányok a legmagasabbak;
- iii. az egészségügyi szolgáltatókhoz, termékekhez és szolgáltatásokhoz való igazságos hozzáférés javítása, az alábbiak támogatása révén:
- az emberi erőforrásokkal kapcsolatos egészségügyi válsághelyzetek kezelését célzó beavatkozások;
  - a lebontott teljesítményadatok előállítására, mérésére és elemzésére alkalmas egészségügyi információs rendszerek a jobb egészségügyi és fejlesztési eredmények, valamint az információs rendszerek fenntarthatóságának biztosítása érdekében;
  - a védőoltások és az immunizálás arányának növelése, valamint a meglévő és új oltóanyagok elérhetőségének és hozzáférhetőségének előmozdítása;
  - az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés méltányos finanszírozási mechanizmusainak kialakítása.
- iv. a megelőzés, a kezelés és a gondozás közötti kiegyensúlyozott megközelítés megőrzése, a megelőzés elsődleges prioritású annak elismerésével, hogy hatékonyságát növeli, amennyiben a kezeléshez és a gondozáshoz kapcsolódik.
- b) Oktatás, tudás és készségek:
- i. különleges figyelem fordítása a millenniumi fejlesztési célok keretében – a mindenkire kiterjedő alapfokú oktatás 2015-ig történő megvalósítása –, és a dakari „Oktatást mindenkinek” cselekvési keretprogram vonatkozásában tett intézkedésekre;
- ii. valamennyi gyermek, és egyre inkább a nők és férfiak valamennyi korosztálya számára az oktatáshoz való hozzáférés javítása érdekében alap-, közép- és felsőfokú oktatás, valamint a szakoktatás és szakképzés biztosítása a tudás, a készségek és a munkaerőpiaci alkalmazhatóság növelése érdekében, ezzel járulva hozzá az egész életen át tartó aktív polgársághoz és egyéni teljesítéshez;
- iii. a magas színvonalú alapfokú oktatás elősegítése, különösen a lányoknak, a konfliktus sújtotta térségekben élő gyermekeknek, valamint a társadalom perifériájára szorult és sérülékenyebb társadalmi csoportokból származó gyermekeknek az oktatási programokhoz való hozzáféréseire összpontosítva; a 15 éves korig kötelező és ingyenes oktatás ösztönzése a gyermekmunka valamennyi formája elleni küzdelem céljával;
- iv. módszerek kidolgozása a tanulási eredmények mérésére az oktatás minőségének – különösen az írás, az olvasás, a számolás és az alapvető életvezetés készségeinek – megfelelőbb értékelése érdekében;
- v. az adományozás harmonizációjának és összehangolásának előmozdítása a mindenkire kiterjedő, kötelező, ingyenes és magas színvonalú oktatás nemzetközi és több országot érintő kezdeményezések révén történő elősegítése érdekében;
- vi. a nyitott, tudás alapú társadalom támogatása és a digitális szakadék, a tudás- és információhiány áthidalásához való hozzájárulás;
- vii. a tudás és az innováció tudományok és technológia, továbbá az elektronikus hírközlési hálózatok fejlesztése és az azokhoz való hozzáférés révén történő növelése annak érdekében, hogy az uniós kutatási politika nemzetközi dimenziójához kapcsolódóan fokozzák a társadalmi-gazdasági növekedést és a fenntartható fejlődést.
- c) A nemek közötti egyenlőség:
- i. a nemek közötti egyenlőségnek és a nők jogainak az előmozdítása, a pekingi cselekvési platformban és a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ egyezményben megfogalmazott globális kötelezettségvállalások végrehajtása, mely cselekvések magukban foglalják:
- olyan programokat támogatását, amelyek hozzájárulnak a pekingi cselekvési platform célkitűzéseinek megvalósításához, külön hangsúlyt fektetve a kormányzásban, valamint a politikai és társadalmi képviselőben létrejövő nemek közötti egyenlőségre és a nők felemelkedését célzó egyéb intézkedésekre;
  - a kulcsfontosságú érdekeltek, a civil társadalmi szervezetek, a női szervezetek és hálózatok intézményi és működési kapacitásának erősítése azon igyekezetük tekintetében, amely a nemek közötti egyenlőséget, valamint a gazdasági és társadalmi megerősödést célozza, beleértve az észak-dél és dél-dél irányú hálózatépítést és tanácsadást;

- a nemek közötti különbségek vizsgálata a nyomon követés és a statisztikai kapacitásépítés terén a nemek szerint lebontott adatok és mutatók, továbbá a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó adatok és mutatók kidolgozásának és terjesztésének támogatása révén;
- a felnőttkori írástudatlanság arányának csökkentése, különös hangsúlyt fektetve a nők írástudására;
- a nők elleni erőszakkal szembeni fellépések.

d) Az emberi és társadalmi fejlődés egyéb vonatkozásai

i. Kultúra:

- a kultúrák közötti párbeszédnek, a kulturális sokszínűségnek, valamint valamennyi kultúra egyenlő méltósága tiszteletben tartásának az előmozdítása;
- a nemzetközi együttműködés előmozdítása a fejlődő országokban a kulturális ágazatok gazdasági növekedéshez való hozzájárulásának ösztönzése céljából annak érdekében, hogy a szegénység elleni küzdelemre irányuló lehetőségeit teljes mértékben kihasználják, beleértve az olyan kérdések kezelését is, mint a piacra jutás és a szellemi tulajdonjogok.
- az őslakosok és kisebbségek társadalmi, kulturális és szellemi értékei tiszteletben tartásának elősegítése az egyetemes emberi jogokkal összhangban a többnemzetiségű társadalmakban a jogegyenlőség és igazságosság erősítése érdekében, amely mindenkit megillet, ideértve az őslakosokat és a kisebbségekhez tartozó személyeket is;
- a kultúra mint a fejlődés és növekedés szempontjából ígéretes gazdasági ágazat támogatása.

ii. Foglalkoztatás és társadalmi kohézió:

- egy integrált társadalmi-gazdasági megközelítés előmozdítása, beleértve a hatékony foglalkoztatás, a mindenki számára biztosítandó megfelelő munka és a társadalmi kohézió előmozdítását, az emberi erőforrásoknak, az igazságosságnak és a szociális biztonságnak a fejlesztését, a foglalkoztatási kérdések feltérképezését, a szürkegazdaságban a munkahelyek minőségének javítását és a munkaügyi szövetségek megerősítését, a vonatkozó ILO-egyezmények elveivel és a Közösség e területeken vállalt nemzetközi kötelezettségeivel összhangban.
- a „mindenki számára biztosítandó megfelelő munka” programjának mint egyetemes célkitűzésnek az elősegítése, beleértve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető munkakörülményekre vonatkozó nemzetközileg elfogadott előírásainak végrehajtására irányuló globális és egyéb, több országot érintő kezdeményezéseket, a megfelelő munkára gyakorolt kereskedelmi hatás értékelését, a tartós és megfelelő, tisztességes finanszírozási mechanizmusokat, a szociális védelmi rendszerek hatékony működését és szélesebb lefedését;

- olyan kezdeményezések támogatása, amelyek elősegítik a munkafeltételek javítását, valamint a kereskedelmi liberalizáció összehangolását, beleértve a fejlesztési politikák foglalkoztatási dimenzióját az európai társadalmi értékek terjesztésének segítésére érdekében;
- a globalizáció kedvező szociális dimenziója és az uniós tapasztalatok előmozdításának segítésére.

iii. Ifjúság és gyermekek:

- a gyermekmunka valamennyi formája a gyermekkereskedelem és a gyermekekkel szembeni erőszak elleni küzdelem és az ifjúság, valamint a gyermekek sajátos kiszolgáltatottságát és a bennük rejlő lehetőségeket, jogaik és érdekeik védelmét, oktatásukat, egészségüket és megélhetésüket figyelembe vevő politikák előmozdítása, kezdve az ifjúság és a gyermekek bevonásával és önállóságuk elősegítésével;
- a fejlődő országok figyelmének és kapacitásának növelése az ifjúság és a gyermekek javára szolgáló politikák kidolgozása terén;
- az ifjúságot és a gyermekeket érintő sajátos problémák és kihívások kezelését célzó konkrét stratégiák és intézkedések támogatása, amelyek minden megfelelő fellépés során az ifjúság és a gyermekek mindenek felett álló érdekeit veszik figyelembe. Biztosítani kell a gyermekek és az ifjúság részvételét.
- a Közösségnek a ODA tekintetében a nemzetközi intézmények között betöltött fő adományozói pozíciójának felhasználása annak érdekében, hogy arra ösztönözze a többoldalú adományozókat, hogy nyomást gyakoroljanak olyan politikák kialakítása érdekében, amelyek a gyermekmunkák legrosszabb formáinak, – különösen a veszélyes munkavégzés – megszüntetésére és a gyermekmunka valamennyi formájának tényleges megszüntetésére, a gyermekkereskedelem és a gyermekekkel szembeni erőszak elleni küzdelem elősegítésére, továbbá a gyermekeknek és az ifjúságnak a fejlődés szereplőiként betöltött funkciója előmozdítására irányulnak.

13. cikk

Környezetvédelem és a természeti erőforrások, fenntartható kezelése, beleértve az energiát is

(1) A környezetvédelemmel és a természeti erőforrások, többek között a víz és az energia fenntartható kezelésével foglalkozó tematikus program célja, hogy a környezet védelmével kapcsolatos követelményeket integráljon a közösségi fejlesztés keretébe és más külső politikákba, valamint hogy a Közösség, a partnerországok és régiók közös érdekében segítse a közösségi környezetvédelmi és energiapolitikák Közösségen kívüli előmozdítását.

(2) Az (1) bekezdésben említett, a 11. cikkkel összhangban lévő cél elérése érdekében a program a következő tevékenységi területeket tartalmazza:

a) a fejlődő országoknak a környezetvédelmi fenntarthatósággal kapcsolatos millenniumi fejlesztési célok elérése érdekében nyújtott támogatás, a fejlődő országokban a környezetvédelmi integrációval kapcsolatos kapacitásépítés, a civil társadalmi szereplők, a helyi hatóságok és a konzultációs platformok támogatása, a környezetvédelmi monitoring és hatásvizsgálat, valamint innovatív megközelítések és a twinning kidolgozása útján, az ezen a területen meglévő tapasztalatoknak a kulcsfontosságú országokkal megvalósítandó cseréje, és az azokkal folytatott együttműködés megerősítése érdekében;

b) a közösségi kezdeményezések és a nemzetközi és regionális szinten elfogadott és/vagy határokon átnyúló jelleggel bíró kötelezettségvállalások végrehajtásának előmozdítása a fenntartható fejlődés támogatása révén, beleértve az olyan tevékenységeket, amelynek célja a jelenlegi és jövőbeni éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések, a biológiai sokszínűség, a sivatagosodás, az erdők, a földek minőségének romlása, az illegális fakitermelés és az erdőgazdálkodás, a halászat és a tengeri erőforrások, a környezetvédelmi előírások tiszteletben tartása (termékek és termelési folyamatok esetén), a hatékony és eredményes vegyianyag- és hulladékgazdálkodás, a levegőszennyezés, a fenntartható termelés és fogyasztás, és a környezettel kapcsolatos migráció kezelése valamint küzdelem a szennyezés ellen. Ez magában foglalja a helyes erdőgazdálkodás előmozdítására és az illegális fakitermelés leküzdésére irányuló erőfeszítéseket, különösen a FLEGT révén, továbbá tartalmaz olyan, a fenntartható erdőgazdálkodás megőrzését szolgáló innovatív tevékenységeket, amelyben a helyi közösségek és azok az emberek, akiknek megélhetése az erdőtől függ, aktívan részt vesznek.

A vizeket illetően a tematikus program célja, hogy keretet hozzon létre a vízforrások hosszú távú védelmére és a politikai koordináció támogatása révén előmozdítsa a fenntartható vízhasználatot.

c) a környezetvédelmi célok jobb integrációja a módszertani munka támogatása, a politikai munkához, az integrációhoz és a Közösség innovatív tevékenységeihez rendelkezésre bocsátható környezetvédelmi szakértelem megerősítése, valamint a koherencia előmozdítása révén;

d) a Közösség és tagállamai környezetvédelmi irányításának és nemzetközi politika fejlesztésének támogatása a fenntartható fejlődésre irányuló nemzetközi kormányzás környezetvédelmi és egyéb pillérei közötti összhang kialakítása révén, valamint a regionális és nemzetközi környezetvédelmi ellenőrzés és értékelés támogatása, a többoldalú környezetvédelmi megállapodások titkárságainak nyújtott kiegészítő támogatás biztosítása, a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokra vonatkozó intézkedések hatékony betartásának és végrehajtásának – többek között kapacitásépítés révén történő –

előmozdítása, a nemzetközi szervezetek és folyamatok támogatása, a civil társadalom és a politikai szakértői csoportok támogatása és a nemzetközi tárgyalások hatékonyságának javítása által;

e) a fenntartható energiaforrások támogatása a partnerországokban és -régiókban, a fenntartható energiagazdálkodás fejlesztési tervekbe és stratégiákba történő beépítése, az intézményi támogatás és a technikai segítségnyújtás fejlesztése, a megújuló energiaforrások terén új vállalkozásokat és beruházókat vonzó előnyös jogalkotási és politikai keret létrehozása, az energia szerepének a szegények jövedelemteremtő eszközeként való fokozása, az innovatív finanszírozási megközelítések támogatása, valamint a kormányok, a nem kormányzati szervezetek és a magánszféra között a fenti területeken folytatott regionális együttműködés ösztönzése révén. A Közösség stratégiai fellépései különösen ösztönzik a megújuló energiaforrások használatát, az energiahatékonyság növelését, a megfelelő, az energiára vonatkozó szabályozó keretrendszer kidolgozását az érintett országokban és régiókban, valamint a különösen káros energiaforrások más, kevésbé káros forrásokkal való helyettesítését.

14. cikk

A fejlesztésben részt vevő nem állami szereplők és helyi hatóságok

(1) A fejlesztésben részt vevő nem állami szereplőkkel és helyi hatóságokkal foglalkozó tematikus program célja, hogy a fejlesztés területén e rendelet céljával összhangban társfinanszírozza a Közösségből és a partnerországokból származó civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok által javasolt és/vagy végrehajtott kezdeményezéseket. A tematikus program keretében tervezett támogatás legalább 85 %-át nem állami szereplőknek kell juttatni. A programot e rendelet célkitűzéseivel összhangban kell végrehajtani, és annak meg kell erősítenie a nem állami szereplők és helyi hatóságok politikai döntéshozatali folyamatban betöltött szerepét, oly módon, hogy:

a) előmozdítsa egy befogadó és a részvételt támogató társadalom kialakulását, annak érdekében, hogy

i. előtérbe kerüljenek az általánosan elérhető szolgáltatások és erőforrások hatáskörén kívül eső és a politikai döntéshozatali folyamatokból kirekesztett népességcsoportok;

ii. a partnerországokban megerősödjenek a civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok képességei, hogy ezáltal könnyebb legyen a részvételük a szegénység visszaszorításával és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos stratégiák meghatározásában és végrehajtásában;

iii. különböző kontextusokban könnyebb legyen az állami és nem állami szereplők közötti párbeszéd, valamint támogatása a helyi hatóságok decentralizált folyamatokban való szerepének növelését;

b) növelje az európai polgárok tudatosságát a fejlesztési kérdéseket illetően, és arra mozgósítsa a Közösség és a csatlakozó országok polgárait, hogy aktívan támogassák a szegénység visszaszorításával és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos partnerországi stratégiákat, a fejlett és fejlődő országok közötti tisztességesebb kapcsolatokat, valamint megerősítse a civil társadalom és a helyi hatóságok által az ezen célok elérésében betöltött szerepet;

c) a szervezeteiken belül és a közösségi intézményekkel hatékonyabb együttműködést valósítson meg, sinergiákat mozdítson elő, és megkönnyítse a civil társadalmi hálózatok és a helyi hatóságok egyesületei közötti strukturált párbeszédet.

(2) Az (1) bekezdésben említett, a 11. cikkel összhangban lévő célkitűzés elérése érdekében a program a következő tevékenységi területeket tartalmazza:

a) a fejlődő országokban és régiókban végrehajtott olyan intézkedések, amelyek

i. erősítik a részvételen alapuló fejlődést és folyamatokat, valamint valamennyi szereplő – különösen a sérülékeny és periférikus csoportok – bevonását;

ii. országos, regionális vagy helyi szinten támogatják az érintett szereplők kapacitásfejlesztési folyamatait;

iii. előmozdítják a kölcsönös megértés folyamatait;

iv. megkönnyítik a polgárok fejlesztési folyamatokban való aktív részvételét, és megerősítik a cselekvéshez szükséges képességeiket;

b) a fejlesztési kérdésekkel kapcsolatos tudatosság növelése és a fejlesztéssel kapcsolatos oktatás előmozdítása a Közösségben és a csatlakozó országokban, azzal a céllal, hogy biztosítsa a fejlesztési politikák tartós helyét az európai társadalmakban, több embert mozgósítson a Közösségben és a csatlakozó országokban a szegénység elleni, valamint a fejlett és fejlődő országok közötti tisztességesebb kapcsolatokért megvalósuló fellépések érdekében, növelje a Közösségnek a fejlődő országok és az ott élő emberek problémáival és nehézségeivel szembeni tudatosságát, valamint előmozdítsa a globális szociális dimenzióját;

c) koordináció és kommunikáció a civil társadalom és a helyi hatóságok hálózatai között, a szervezeteiken belül és a fejlesztésről szóló nyilvános európai és globális vitában aktívan részt vevő, különböző típusú érdekelt felek között.

(3) A helyi hatóságok részére nyújtott támogatásokat a partnerországokban általában az országstratégiai dokumentumok keretében hajtják végre, kivéve azokat az eseteket, amikor ez utóbbi nem nyújt megfelelő támogatást, különösen olyan helyzetekben, mint a nehéz partnerek, a törekény helyzetű államok és a konfliktusok utáni helyzetek.

A helyi hatóságoknak és egyesületeiknek nyújtott támogatásnak a közösségi társfinanszírozás kiszámítása során figyelembe kell vennie hozzájárulási képességüket.

15. cikk

Élelmezésbiztonság

(1) Az élelmezésbiztonsággal foglalkozó tematikus program célja az, hogy a legszegényebb és leginkább rászoruló emberek előnyére javítson az élelmezésbiztonságon, valamint az, hogy a – többek között a segélyezés felől a fejlesztés irányába mutató átmenet területét is felölelő – közösségi intézkedések teljes koherenciáját, kiegészítő jellegét és folyamatosságát biztosító fellépéseken keresztül hozzájáruljon a szegénységgel és az éhínséggel kapcsolatos millenniumi fejlesztési célok eléréséhez.

(2) Az (1) bekezdésben említett, a 11. cikkel összhangban lévő cél elérése érdekében a program a következő tevékenységi területeket tartalmazza:

a) a nemzetközi közjavak – különösen a szegények érdekeit szolgáló, a kereslet által vezérelt kutatási és technológiai újítás, valamint kapacitásépítés, tudományos és technikai dél-dél és dél-észak irányú együttműködés és twinning – biztosításához való hozzájárulás;

b) globális, kontinentális és regionális programok támogatása, nevezetesen azoké, amelyek

i. támogatják az élelmezésbiztonsági tájékoztatást és a korai előrejelző rendszereket,

ii. az olyan sajátos területeken, mint például a mezőgazdaság – a regionális mezőgazdasági politikák kialakítását, valamint a földhöz, mezőgazdasági kereskedelemhez és a természeti erőforrásokkal való gazdálkodáshoz való hozzáférést is beleértve – támogatják az élelmezésbiztonságot,

iii. rövid, közép- és hosszú távon előmozdítják, erősítik és kiegészítik az élelmezésbiztonságot és a szegénység visszaszorítását célzó nemzeti stratégiákat, valamint

iv. a globális élelmezésbiztonsági program előmozdítása érdekében támogatják a politikai szakértők és a nem állami szereplők közötti hálózatépítést;

c) az élelmezésbiztonsági program támogatása és előmozdítása. A Bizottság a nemzetközi viták során továbbra is foglalkozik az élelmezésbiztonság kulcsfontosságú kérdéseivel, valamint előmozdítja a politikák és a fejlesztési partnerek és adományozók támogatásnyújtási módszereinek harmonizációját, koherenciáját és összhangját. Különösen a civil társadalom által az élelmezésbiztonsági kérdésekben betöltött szerep előmozdítását kell megerősíteni;

- d) az élelmezésbiztonság hiányának kezelése az átalakulóban lévő és a törékeny helyzetű államokban kialakuló kivételes helyzetekben, ami központi szerepet tölt be a segélyezés, helyreállítás és fejlesztés összekapcsolásában. A tematikus program
- i. a gazdasági integráció és a hosszú távú helyreállítás megkönnyítése érdekében támogatja az élelmezésbiztonsághoz elengedhetetlen termelő- és társadalmi eszközök védelmére, fenntartására és helyreállítására irányuló beavatkozásokat, valamint
  - ii. a megrázkódtatásoknak való kiszolgáltatottság kezelése és az emberek rugalmasságának erősítése érdekében támogatja a válság megelőzést és válságkezelést;
- e) innovatív élelmezésbiztonsági politikák, stratégiák és megközelítések kidolgozása, valamint az azok sokszorosítására és dél-dél irányú terjesztésére irányuló képesség megerősítése. A támogatandó területek magukban foglalhatják a mezőgazdaságot, beleértve a földreformot és a földpolitikát is, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást és az azokhoz való hozzáférést, a vidéki és helyi fejlesztéssel – többek között az infrastruktúrával, a táplálkozással, a demográfiaiával és munkával, a migrációval, az egészséggel és az oktatással – kapcsolatos élelmezésbiztonságot. Ezeket a területeken biztosítani kell az egyéb közösségi programokkal való összhangot és kiegészítő jellegét.

16. cikk

Migráció és menekültügy

(1) A migráció és menekültügy területén harmadik országokkal folytatott együttműködésről szóló tematikus program célja, hogy a harmadik országokat támogassa a migrációs hullámok valamennyi szempontjának jobb kezelésére irányuló erőfeszítéseikben. Bár a tematikus program tárgya elsősorban a Közösségbe irányuló migráció, az a lényeges dél-dél irányú migrációs hullámokat is figyelembe veszi.

(2) Az (1) bekezdésben említett, a 11. cikkel összhangban lévő célkitűzés elérése érdekében a program a következő tevékenységi területeket tartalmazza:

- a) a migráció és a fejlesztés kapcsolatának előmozdítása, különösen a diaszpórák hazájuk fejlődéséhez való hozzájárulásának ösztönzése és a migránsok hazatérése értékének növelése; a agyelszívás mérséklése és a szakképzett migránsok mozgásának elősegítése; a migránsok hazájukba történő pénzügyi átutalásainak megkönnyítése; a migránsok önkéntes hazatérésének és visszailleszkedésének támogatása, valamint a migráció kezeléséhez szükséges képességek építése; az országoknak a fejlesztést szolgáló migrációs politikák kialakításához és a migrációs hullámok közös kezelésére irányuló képességeikhez való segítségnyújtás érdekében tett kapacitásépítési erőfeszítések előmozdítása által;
- b) a jól irányított munkaerő-migráció előmozdítása, különösen a legális migrációról és a Közösség tagállamainak területére

való belépés és az ott-tartózkodás feltételeiről szóló tájékoztatás; a munkaerő-migráció lehetőségeiről és az az iránti tagállami keresletről, valamint a harmadik országokbeli migránsjelöltek képzéséről szóló tájékoztatás; a legális migránsjelöltek kivándorlás előtti képzésének támogatása; valamint a migráns munkavállalókra vonatkozó jogszabályi keretek meghatározásának és végrehajtásának harmadik országokban való ösztönzése által;

- c) az illegális bevándorlás elleni küzdelem és az illegális bevándorlók visszafogadásának megkönnyítése, a harmadik országok közötti illegális bevándorlást is beleértve, és különösen az embercsempészet és az emberkereskedelem elleni küzdelem; az illegális bevándorlás megakadályozása és az azzal kapcsolatos kockázatok tudatosítása; a határellenőrzési, vízum- és útlevél-kezelési kapacitások javítása, beleértve az okmányok biztonságát és a biometrikus adatok bevezetését, valamint a hamisított okmányok leleplezését is; a Közösséggel kötött visszafogadási megállapodások és a nemzetközi megállapodásokból fakadó kötelezettségek hatékony végrehajtása; valamint a harmadik országok támogatása az illegális bevándorlás kezelésében és politikáik összehangolásában;
- d) a migránsok – többek között a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő nők és gyermekek – kizsákmányolással és kirekesztéssel szembeni védelme olyan intézkedések révén, mint a harmadik országok jogszabályainak kidolgozása a migráció területén; az integráció és a megkülönböztetésmentesség, valamint a migránsokat a faj- és idegengyűlölettől védő intézkedések támogatása; az embercsempészetnek és emberkereskedelemnek, valamint a rabszolgaság bármely formájának a megelőzése és az ezek elleni küzdelem;

- e) a menekültügy és a nemzetközi védelem előmozdítása, többek között a – különösen az intézményi képességeket megerősítő – regionális védelmi programok révén; a menedékkérők és menekültek regisztrációjának támogatása; a menekültek védelmére vonatkozó nemzetközi előírások és eszközök előmozdítása; a befogadási feltételek és a helyi beilleszkedés javításának támogatása, valamint a tartós megoldásokon való munkálkodás révén.

17. cikk

A cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró AKCS-országok

(1) A Közösség cukorágazatának reformja által érintett, a cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró, a III. mellékletben felsorolt AKCS-országok kísérő intézkedések programjának előnyeit élvezik. Az ezen országoknak nyújtott közösségi támogatás célja azok alkalmazkodási folyamatának támogatása, mivel ezek az országok a cukorpiac közös szervezésének reformja következtében új cukorpiaci feltételekkel szembesülnek. A közösségi támogatás figyelembe veszi az országok alkalmazkodási stratégiáit, és különös figyelmet fordít az együttműködés következő területeire:

- a) a cukor- és cukornádágazat versenyképességének növelése, ahol ez fenntartható folyamat, figyelembe véve a folyamatban részt vevő különböző érdekelt felek helyzetét;
- b) a cukorra támaszkodó területek gazdasági diverzifikációjának előmozdítása;
- c) az átállási folyamat okozta átfogóbb hatások kezelése, amelyek valószínűleg összefüggnek a foglalkoztatással, a szociális szolgáltatásokkal, a földhasználattal és a környezeti helyreállítással, az energiaszektorral, a kutatással és innovációval, valamint a makrogazdasági stabilitással, de nem korlátozódnak csak ezekre.

(2) A IV. mellékletben említett összesen belül a Bizottság megállapítja a cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró egyes országok számára az (1) bekezdésben említett intézkedések finanszírozására juttatható legmagasabb összeget, az egyes országok azon szükségletei alapján, amelyek különösen a cukorágazat reformjának az érintett ország cukorágazatában okozott hatásához és a cukorágazat gazdasági jelentőségéhez kapcsolódnak. Az elosztási kritériumok felmérése a 2004-et megelőző piaci bevételek adatain alapul.

A teljes összegnek a kedvezményezettek közötti elosztására vonatkozó további utasításokat a 35. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a Bizottság állapítja meg.

III. CÍM

PROGRAMOZÁS ÉS A PÉNZALAPOK ELOSZTÁSA

18. cikk

A programozás és a pénzalapok elosztásának általános kerete

(1) A Bizottság a földrajzi programok esetében a 19. cikk rendelkezéseinek megfelelően stratégiai dokumentumokat és többéves indikatív programokat dolgoz ki minden egyes partnerországra vagy -régióra vonatkozóan, valamint a 22. cikk rendelkezéseinek megfelelően cselekvési programokat fogad el minden egyes partnerországra vagy -régióra vonatkozóan.

A Bizottság a tematikus programok esetében a 20. cikk rendelkezéseinek megfelelően tematikus stratégiai dokumentumokat dolgoz ki, valamint a 22. cikk rendelkezéseinek megfelelően cselekvési programokat fogad el.

A 23. cikk rendelkezéseinek megfelelően, rendkívüli körülmények fennállása esetén a Közösség támogatása a stratégiai dokumentumokban és a többéves indikatív programokban nem szereplő különleges intézkedések formájában is megvalósulhat.

(2) A Bizottság szabványos, objektív és átlátható forráselosztási kritériumok alkalmazásával, az érintett partnerország vagy

-régió szükségletei és teljesítménye alapján, valamint a különböző programok sajátosságai mellett szem előtt tartva a válság-, konfliktus- vagy katasztrófa helyzetben lévő országok vagy régiók előtt álló különös nehézségeket, meghatározza az egyes földrajzi programokon belüli többéves indikatív keretösszegeket.

A szükségletek kritériumai közé tartozik a népesség, az egy főre jutó jövedelem és a szegénység mértéke, a jövedelemelosztás és a társadalmi fejlettség szintje. A teljesítménykritériumok magukban foglalják a politikai, gazdasági és társadalmi előrehaladást, a jó kormányzás irányában tett előrelépéseket és a támogatások hatékony felhasználását, valamint különösen azt, hogy egy ország hogyan használja fel a fejlesztésre korlátozottan rendelkezésre álló forrásokat, kezdve saját forrásaival.

(3) A Bizottság az Európai Unió legkülső régiói és a szomszédos partnerországok és -régiók közötti együttműködés erősítése céljából külön keretösszeget is megállapíthat.

19. cikk

Földrajzi stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok

(1) A stratégiai dokumentumok előkészítésére és végrehajtására a támogatás hatékonyságára vonatkozó következő elveket kell alkalmazni: nemzeti elkötelezettség, partnerség, koordináció, harmonizáció, a kedvezményezett ország vagy régió rendszeréhez való igazodás és eredményorientáltság, ezen rendelet 3. cikke (5)–(8) bekezdésének megfelelően.

(2) A stratégiai dokumentumok legfeljebb e rendelet időbeli hatályának időtartamára terjedhetnek ki, és céljuk, hogy e rendelet átfogó szándékával és hatályával, továbbá céljaival, alapelveivel és politikai javaslataival, valamint az e rendelet 4. mellékletével összhangban összefüggő keretet biztosítsanak a Közösség és az érintett partnerország vagy -régió közötti együttműködéshez. A többéves indikatív programok stratégiai dokumentumokon alapulnak.

A stratégiai dokumentumokat féldíós vagy – szükség esetén – ad hoc felülvizsgálatnak kell alávetni, adott esetben a partnerországokkal és -régiókkal kötött partnerségi és együttműködési megállapodásokban meghatározott elvekkel és eljárásokkal összhangban.

(3) A stratégiai dokumentumokat elvben a partnerországokkal vagy -régiókkal folytatott párbeszédre kell alapozni, a civil társadalom, valamint a regionális és helyi hatóságok bevonásával, az érintett ország vagy régió megfelelő elkötelezettségének, valamint a nemzeti fejlesztési stratégiák – különösen a szegénység visszaszorítását célzó stratégiák – támogatása ösztönzésének biztosítása érdekében.

(4) A stratégiai dokumentumok alapján minden egyes partnerország vagy -régió számára ki kell dolgozni a többéves indikatív programokat. Azoknak lehetőség szerint a partnerországgal vagy -régióval kötött megállapodás tárgyát kell képezniük.

A többéves indikatív programok meghatározzák a közösségi finanszírozásra kiválasztott, prioritást élvező területeket, a konkrét célkitűzéseket, a várt eredményeket és a teljesítménymutatókat.

A programok meghatározzák továbbá az indikatív keretösszegeket is, átfogóan és az egyes prioritást élvező területekre vonatkozóan egyaránt; e keretösszegek adott esetben tartományként is megadhatók. E keretösszegek összhangban vannak a IV. mellékletben meghatározott indikatív keretösszegekkel.

A programokat szükség esetén ki kell igazítani, figyelembe véve a stratégiai dokumentumok bármely félidős vagy ad hoc felülvizsgálatát.

A többéves indikatív keretösszeg a felülvizsgálatok eredményeképpen növelhető vagy csökkenthető, különösen az olyan különleges szükségletekre való tekintettel, mint a válság utáni helyzetek vagy a rendkívüli vagy elégtelen teljesítmények.

(5) Olyan körülmények fennállása esetén, mint a válságok, a konfliktus utáni helyzetek vagy a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok fenyegetettsége, az országok vagy régiók együttműködési stratégiáját egy különleges sürgősségi eljárás szerint ad hoc módon felül lehet vizsgálni. E felülvizsgálatok a hosszú távú fejlesztés és együttműködés felé való átmenet megvalósítása érdekében ország- vagy régióstratégiát javasolhatnak.

(6) A stratégia a 2. cikk (6) bekezdésének megfelelően biztosítja, hogy az e rendelet alapján hozott intézkedések összhangban álljanak az egyéb közösségi eszközök – különösen az 1717/2006/EK rendelet és az 1257/96/EK tanácsi rendelet – keretében már finanszírozásra jogosult intézkedésekkel, valamint hogy ne ismételjék meg azokat. Amennyiben partnerországok vagy partnerországok csoportjai válságba vagy válság utáni helyzetbe kerülnek, vagy azok közvetlenül érintik őket, a többéves indikatív programokban külön hangsúlyt kell helyezni a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés közötti koordináció fokozására, annak érdekében, hogy segítsék őket a szükséghelyzettől a fejlesztési szakaszba való átmenet végrehajtásában; a természeti katasztrófák által rendszeresen sújtott országokra és régiókra vonatkozó programoknak rendelkezniük kell a katasztrófákra való felkészülésről és azok megelőzéséről, valamint a katasztrófák következményeinek kezeléséről.

(7) A regionális együttműködés erősítése érdekében a Bizottság a 22. cikkben említett típusú éves cselekvési programok vagy a 23. cikkben említett különleges intézkedések elfogadásakor az e fejezet szerinti együttműködési intézkedések tekintetében úgy határozhat, hogy a regionális vagy határokon átnyúló jelleggel bíró, az V. mellékletben felsorolt országok által végrehajtott projektek vagy programok a 2. cikk (4) bekezdésé-

nek első albekezdésével összhangban támogatásra jogosultak. Ezt a 19. és 20. cikkben említett stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok irányozhatják elő.

(8) Együttműködési tevékenységeik kiegészítő jellegének előmozdítása érdekében a Bizottság és a tagállamok a programozási folyamat korai szakaszában konzultálnak egymással, valamint más adományozókkal és fejlesztési szereplőkkel, a civil társadalom, valamint a regionális és helyi hatóságok képviselőit is beleértve.

20. cikk

A tematikus programok stratégiai dokumentumai

(1) A tematikus stratégiai dokumentumok legfeljebb e rendelet időbeli hatályának időtartamára terjedhetnek ki. A tematikus stratégiai dokumentumokban meg kell határozni az érintett témához kapcsolódó közösségi stratégiát, a Közösség prioritásait, a nemzetközi helyzetet és a főbb partnerek tevékenységeit. A tematikus stratégiai dokumentumoknak összhangban kell lenniük az átfogó céllal és alkalmazási körrel, célkitűzésekkel és elvekkkel, valamint a politikákra vonatkozó előírásokkal és e rendelet IV. mellékletével.

A tematikus stratégiai dokumentumok megállapítják a közösségi finanszírozásra kiválasztott, prioritást élvező területeket, a konkrét célkitűzéseket, a várt eredményeket és a teljesítménymutatókat.

A tematikus stratégiai dokumentumok tartalmazzák továbbá az indikatív keretösszegeket is, átfogóan és az egyes prioritást élvező területekre vonatkozóan egyaránt; e keretösszegek adott esetben tartományként is megadhatók.

A stratégiai dokumentumokat félidős vagy – szükség esetén – ad hoc felülvizsgálatnak kell alávetni.

(2) Együttműködési tevékenységeik kiegészítő jellegének előmozdítása érdekében a Bizottság és a tagállamok a programozási folyamat korai szakaszában konzultálnak egymással, valamint más adományozókkal és fejlesztési szereplőkkel, a civil társadalom és a helyi hatóságok képviselőit is beleértve.

(3) Az átfogó kezdeményezésekben való részvételre vonatkozóan meg kell határozni a forrásokat és a kiemelt területeket.

21. cikk

A stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok elfogadása

Az 19. és 20. cikkben említett stratégiai dokumentumokat és többéves indikatív programokat, valamint azoknak az 19. cikk (2) bekezdésében és a 20. cikk (1) bekezdésében említett felülvizsgálatait, valamint a 17. cikkben említett kísérő intézkedéseket a Bizottság fogadja el a 35. cikk (2) bekezdésében meghatározott irányítóbizottsági eljárással összhangban.

IV. CÍM

VÉGREHAJTÁS

22. cikk

Az éves cselekvési programok elfogadása

(1) A Bizottság a 19. és 20. cikkben említett stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok alapján éves cselekvési programokat fogad el.

Kivételes esetekben, például amikor cselekvési programot még nem fogadott el, a Bizottság a 19. és 20. cikkben említett stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok alapján az éves cselekvési programokban nem szereplő intézkedéseket fogadhat el a cselekvési programokra vonatkozó szabályok és eljárások szerint.

(2) Az éves cselekvési programok meghatározzák a követendő célkitűzéseket, a támogatandó területeket, a várt eredményeket, az irányítóbizottsági eljárásokat, valamint az előirányzott finanszírozás teljes összegét. Tartalmazzák a finanszírozandó műveletek leírását, az egyes műveletek számára elkülönített összegeket és a végrehajtás indikatív menetrendjét. A célkitűzések mérhetőek, és időpontokhoz kötött viszonyítási pontokat tartalmaznak.

(3) Az éves cselekvési programokat a 35. cikk (2) bekezdésében meghatározott irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően a Bizottság fogadja el.

(4) A projektek szintjén megfelelő környezetvédelmi átvilágításokat kell végrehajtani, beleértve a környezetvédelmi szempontból érzékeny projektek, különösen a nagyobb új infrastruktúrák környezeti hatásvizsgálatát (EIA). Amennyiben szükséges, az ágazati programok végrehajtásakor stratégiai környezeti vizsgálatot (SEA) kell végezni. Biztosítani kell az érdekelt felek környezeti vizsgálatokba való bevonását és az eredményekhez való nyilvános hozzáférést.

23. cikk

A stratégiai dokumentumokban vagy a többéves indikatív programokban nem szereplő különleges intézkedések elfogadása

(1) Az 1717/2006/EK rendelet vagy az 1257/96/EK tanácsi rendelet alapján nem támogatható természeti katasztrófákhoz, polgári zavargásokhoz vagy válságokhoz kapcsolódó váratlan és kellően indokolt szükségszerűség vagy körülmények esetén a Bizottság a stratégiai dokumentumokban vagy a többéves indikatív programokban nem szereplő különleges intézkedéseket fogad el (a továbbiakban: a különleges intézkedések).

A különleges intézkedések olyan intézkedések finanszírozására is felhasználhatók, amelyek megkönnyítik az átmenetet a gyorssegélytől a hosszú távú fejlesztési műveletek felé, beleértve

azokat is, amelyek a lakosságnak az ismétlődő válságokra való jobb felkészítését célozzák.

(2) A különleges intézkedések meghatározzák a kitűzött célokat, a támogatandó területeket, a várt eredményeket, az irányítóbizottsági eljárásokat, valamint a finanszírozás teljes összegét. Tartalmazzák a finanszírozandó műveletek leírását, az egyes műveletek számára elkülönített összegeket és végrehajtásuk indikatív menetrendjét. Tartalmazzák továbbá a különleges intézkedések végrehajtásakor nyomon követendő teljesítménymutatók fajtájának meghatározását.

(3) Amennyiben az ilyen intézkedések költsége meghaladja a 10 millió EUR-t, a Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően fogadja el azokat. A 10 millió EUR alatti különleges intézkedések esetében a Bizottság a határozata elfogadását követő egy hónapon belül tájékoztató céllal megküldi az intézkedéseket a tagállamoknak és az Európai Parlamentnek.

(4) A különleges intézkedések módosításaira, mint például a technikai kiigazításokra, a végrehajtási időszak meghosszabbítására, az előirányzatoknak az előirányzott költségvetésen belüli újraelosztására, vagy a költségvetésnek az eredeti költségvetés 20 %-át meg nem haladó összeggel történő növelésére vagy csökkentésére a 35. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás alkalmazása nélkül kerülhet sor, feltéve, hogy ezek a módosítások nem érintik a Bizottság határozatában meghatározott eredeti célokat. A Bizottság bármely technikai kiigazításról egy hónapon belül tájékoztatja az Európai Parlamentet és a tagállamokat.

24. cikk

Jogosultság

(1) A 31. cikk sérelme nélkül, a 22. cikkben említett éves cselekvési programok vagy a 23. cikkben említett különleges intézkedések végrehajtásának céljából e rendelet alapján többek között az alábbiak jogosultak támogatásra:

- a) partnerországok és -régiók, valamint azok intézményei;
- b) a partnerországok decentralizált egységei, mint például az önkormányzatok, tartományok, megyék és régiók;
- c) a partnerországok és -régiók által a Közösséggel együtt létrehozott közös szervek;
- d) nemzetközi szervezetek, beleértve a regionális szervezeteket, az ENSZ-szerveket, -szervezeti egységeket és -missziókat, a nemzetközi és a regionális pénzügyi szervezeteket és fejlesztési bankokat, amennyiben azok hozzájárulnak e rendelet céljaihoz;
- e) a Közösség intézményei és szervei, de kizárólag a 26. cikkben említett támogató intézkedések végrehajtása céljából;
- f) az EU ügynökségei;

g) a tagállamok, partnerországok és -régiók, valamint bármely más, a 31. cikkben meghatározott, a közösségi külső támogatáshoz való hozzáférésre vonatkozó szabályoknak eleget tevő harmadik ország következő szervezetei vagy szervei, amennyiben azok segítik e rendelet céljainak elérését:

- i. állami vagy félállami szervek, helyi hatóságok és azok társulásai vagy érdekképviseleti szervezetei;
- ii. társaságok, vállalatok és más magánszervezetek és üzleti vállalkozások;
- iii. a partnerországokban és -régiókban magánberuházásokat támogató, ösztönző és finanszírozó pénzügyi szervezetek;
- iv. a (2) bekezdésben meghatározott nem állami szereplők;
- v. természetes személyek.

(2) Az e rendelet értelmében pénzügyi támogatásra jogosult, független és elszámoltatható alapon működő nem állami nonprofit szereplők a következők: nem kormányzati szervezetek, az őslakosságot képviselő szervezetek, a nemzeti és/vagy etnikai kisebbségeket képviselő szervezetek, a helyi szakmai szövetségek és a helyi polgárok csoportosulásai, szövetségek, szakszervezetek, gazdasági és szociális érdekképviseleti szervezetek, a korrupció és csalás ellen küzdő, valamint a felelősségteljes kormányzást előmozdító szervezetek, polgári jogi szervezetek, a megkülönböztetés ellen küzdő szervezetek, a decentralizált regionális együttműködésben és integrációban tevékenykedő helyi szervezetek (a hálózatokat is beleértve), fogyasztói szervezetek, női és ifjúsági szervezetek, oktatási, kulturális, kutatási és tudományos szervezetek, egyetemek, egyházak és vallási egyesületek és közösségek, a média és bármely olyan nem kormányzati egyesület és független alapítvány – a független politikai alapítványokat is beleértve –, amely hozzájárulhat e rendelet célkitűzéseinek végrehajtásához.

25. cikk

Finanszírozási formák

(1) A közösségi finanszírozás formái az alábbiak lehetnek:

- a) projektek és programok;
- b) költségvetési támogatás, amennyiben a partnerországban a közkiadások kezelése megfelelően átlátható, megbízható és hatékony, és amennyiben a partnerország megfelelően kialakított, a fő adományozói – beleértve adott esetben a nemzetközi pénzügyi szervezeteket is – által pozitívan értékelt ágazati vagy makrogazdasági politikákat vezetett be. A Bizottság következetesen egy, az eredményeken és teljesítménymutatókon alapuló megközelítést fog alkalmazni, valamint egyértelműen meghatározza és nyomon követi annak feltételrendszerét, és támogatja a partnerországok arra

irányuló erőfeszítéseit, hogy erősítsék a parlamenti ellenőrzést és a pénzügyi ellenőrzési kapacitásokat, továbbá hogy növeljék az átláthatóságot és a nyilvánosságnak az információkhoz való hozzáférését. A költségvetési támogatások kifizetésének feltétele a célkitűzések elérése felé tett, a hatások és eredmények tekintetében kielégítő előrelépés;

- c) ágazati támogatások;
- d) kivételes esetekben ágazati és általános importprogramok, amelyek a következő formát ölthetik:
  - i. természetbeni ágazati importprogramok,
  - ii. a szóban forgó ágazat importjának finanszírozására devizát nyújtó ágazati importprogramok, vagy
  - iii. a termékek széles skáláját átfogó általános import finanszírozására devizát nyújtó általános importprogramok;
- e) a Bizottság programjai alapján, a 32. cikkel összhangban az EBB vagy egyéb pénzügyi közvetítő szerv rendelkezésére bocsátott pénzeszközök a kölcsönök (különösen a magán-szféra beruházásainak és fejlesztésének támogatására), kockázati tőke (alárendelt vagy feltételes kölcsönök formájában) vagy a társasági tőkében egyéb ideiglenes kisebbségi részesedések nyújtása céljából, valamint a garanciaalapokhoz való hozzájárulás céljából, amennyiben a Közösség pénzügyi kockázata ezekre a pénzeszközökre korlátozódik;
- f) kamattámogatások, különösen a környezetvédelem területén nyújtott kölcsönökhöz;
- g) a nemzetközileg elfogadott adósságcökkentő programok szerinti adósságcökkentés;
- h) a 24. cikk (1) bekezdésének b), c), d), f) pontjában és g) pontja i–v. alpontjában felsorolt szervezetek által benyújtott projektek finanszírozásához nyújtott támogatások;
- i) a 24. cikk (1) bekezdésének b), c), d), f) pontjában és g) pontja i., iii. és iv. alpontjában felsorolt szervezetek működési költségeinek finanszírozásához nyújtott támogatások;
- j) a tagállamok, valamint a partnerországok vagy -régiók közintézményei, helyi hatóságai, nemzeti közjogi szervei vagy a magánjog hatálya alá tartozó, közfeladatokat ellátó szervezetei közötti ikerintézményi együttműködési programok finanszírozása;
- k) a nemzetközi pénzalapokhoz – mint például a nemzetközi vagy regionális szervezetek által kezelt nemzetközi pénzalapokhoz – való hozzájárulások;
- l) a partnerországok és -régiók által létrehozott olyan nemzeti pénzalapokhoz való hozzájárulások, amelyek célja a több adományozó általi közös finanszírozás vonzása, vagy az egy vagy több adományozó által létrehozott, a projektek közötti végrehajtását célzó pénzalapokhoz való hozzájárulások;

m) tőkebefektetések nemzetközi pénzügyi szervezetekben és regionális fejlesztési bankokban;

n) a partnerországok és -régiók számára a projektek és programok hatékony irányításához és felügyeletéhez szükséges emberi és anyagi erőforrások.

(2) A közösségi támogatás nem használható fel a kedvezményezett országban adók, vámok vagy más költségek fizetésére.

26. cikk

Támogató intézkedések

(1) A közösségi finanszírozás fedezheti azokat a kiadásokat, amelyek az e rendelet végrehajtásához és célkitűzéseinek megvalósításához közvetlenül szükséges, az előkészítést, a figyelemmel kísérést, az ellenőrzést, a pénzügyi ellenőrzést és az értékelést célzó tevékenységekhez kapcsolódnak, így többek között a tanulmányokat, összejöveleket, tájékoztató, figyelemfelkeltő, képzési és publikációs tevékenységeket, az információcserét szolgáló informatikai hálózatokhoz kapcsolódó kiadásokat, valamint minden más, a program irányításához szükséges igazgatási vagy technikai segítségnyújtáshoz kapcsolódó kiadást. Kiterjed továbbá a bizottsági delegációkban felmerülő, az e rendelet keretében finanszírozott műveletek irányításához szükséges igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos kiadásokra is.

(2) E támogató intézkedések nem képezik szükségszerűen többéves indikatív programok tárgyát, ezért ezek a stratégiai dokumentumok és a többéves indikatív programok hatályán kívül is finanszírozhatók. A támogató intézkedések ugyanakkor a többéves indikatív programok keretében is finanszírozhatók.

A Bizottság a többéves indikatív programokban nem szereplő támogató intézkedéseket a 23. cikk (3) és (4) bekezdésével összhangban fogadja el.

27. cikk

Társfinanszírozás

(1) Az intézkedések többek között a következők általi társfinanszírozásra jogosultak:

a) a tagállamok és regionális és helyi hatóságai, és különösen a tagállamok állami és félállami ügynökségei;

b) más adományozó országok, és különösen azok állami és félállami ügynökségei;

c) nemzetközi szervezetek, beleértve a regionális szervezeteket is, és különösen a nemzetközi és regionális pénzügyi szervezetek;

d) társaságok, vállalatok és más magánszervezetek és üzleti vállalkozások, valamint más nem állami szereplők;

e) a finanszírozásban részesülő partnerországok és -régiók.

(2) Párhuzamos társfinanszírozás esetén a projekt vagy program több, jól elkülöníthető összetevőből áll, amelyek mindegyikét különböző partnerek finanszírozzák, oly módon biztosítva a társfinanszírozást, hogy a finanszírozás végfelhasználása mindig azonosítható legyen.

Közös társfinanszírozás esetén a projekt vagy program összköltsége megoszlik a társfinanszírozást nyújtó partnerek között, és a forrásokat oly módon kell egyesíteni, hogy a finanszírozás forrása a program vagy projekt részeként végzett tevékenységek egyike esetében se lehessen azonosítható.

(3) Közös társfinanszírozás esetén a Bizottság az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett szervek nevében közös intézkedések végrehajtása céljából pénzalapokat fogadhat el és kezelhet. Az ilyen pénzeszközöket az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 18. cikkével összhangban célhoz kötött bevételként kell kezelni.

28. cikk

Irányítóbizottsági eljárások

(1) Az e rendelet alapján finanszírozott intézkedéseket az 1605/2002/EK, Euratom rendelettel és annak felülvizsgálataival összhangban kell végrehajtani.

(2) Társfinanszírozás esetén és egyéb, kellően indokolt esetekben a Bizottság az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 54. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett szervekre hatósági feladatokat, és különösen költségvetés-végrehajtási feladatokat bízhat.

(3) Decentralizált irányítás esetén a Bizottság úgy határozhat, hogy a kedvezményezett partnerország vagy -régió beszerzési vagy támogatás-odaitelési eljárásait alkalmazza, miután ellenőrizte, hogy azok tiszteletben tartják az 1605/2002/EK, Euratom rendelet vonatkozó kritériumait, feltéve, hogy:

– a kedvezményezett partnerország vagy -régió eljárásai teljesítik az átláthatóság, az arányosság, az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetés-mentesség elvét, és megakadályoznak minden összeférhetlenséget;

– a kedvezményezett partnerország vagy -régió kötelezettséget vállal arra, hogy rendszeresen ellenőrzi az Európai Unió általános költségvetéséből finanszírozott műveletek megfelelő végrehajtását, megfelelő intézkedéseket hoz a szabálytalanságok és csalások megelőzésére, és adott esetben jogi eljárást indít a jogosulatlanul kifizetett pénzalapok behajtására.

29. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások

(1) A költségvetési kötelezettségvállalásokat a Bizottság által a 22. cikk (1) bekezdésének, a 23. cikk (1) bekezdésének és a 26. cikk (1) bekezdésének megfelelően hozott határozatok alapján kell megtenni.

(2) A közösségi finanszírozás jogi formái többek között az alábbiak lehetnek:

- finanszírozási megállapodások;
- támogatási megállapodások;
- beszerzési szerződések;
- munkaszerződések.

30. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

(1) Az e rendelet alapján létrejött bármely megállapodásnak a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmét biztosító intézkedéseket kell tartalmaznia, különös tekintettel a szabálytalanságokra, csalásra, korrupcióra és bármely más jogellenes tevékenységre, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/1995/Euratom, EK rendelettel ⁽¹⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/1996/Euratom, EK rendelettel ⁽²⁾ és az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ összhangban.

(2) E megállapodásoknak kifejezetten fel kell jogosítaniuk a Bizottságot és a Számvevőszéket arra, hogy a közösségi pénzügyi támogatásban részesülő valamennyi vállalkozó vagy alvállalkozó esetében ellenőrzéseket végezzenek, beleértve a dokumentumok ellenőrzését vagy helyszíni ellenőrzéseket is. A megállapodásoknak egyben kifejezetten fel kell hatalmazniuk a Bizottságot arra, hogy a 2185/96/Euratom, EK rendeletben előírtaknak megfelelően helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzenek.

(3) A támogatás végrehajtásából eredő valamennyi szerződésnek a szerződések végrehajtása folyamán és azt követően biztosítania kell a Bizottság és a Számvevőszék (2) bekezdés szerinti jogait.

⁽¹⁾ HLL 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽²⁾ HLL 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽³⁾ HLL 136., 1999.5.31., 1. o.

31. cikk

Közbeszerzési eljárások, támogatás-odaítélési eljárások, származási szabályok

(1) Az e rendelet keretében finanszírozott beszerzési vagy támogatási szerződések odaítélésére irányuló eljárásban való részvétel lehetősége valamennyi, a Közösség bármely tagállamában, az Európai Közösség által elismert bármely hivatalos tagjelölt országban, vagy az Európai Gazdasági Térség bármely tagállamában állampolgársággal rendelkező természetes személy vagy ott letelepedett jogi személy számára nyitva áll.

Az 5–10. cikkben meghatározott földrajzi program szerint finanszírozott beszerzési vagy támogatási szerződések odaítélésére irányuló eljárásban való részvétel lehetősége valamennyi, az e rendelet I. melléklete alapján támogatásra jogosult fejlődő országban állampolgársággal rendelkező természetes személy vagy ott letelepedett jogi személy számára nyitva áll.

A 11–16. cikkben meghatározott tematikus program, és a 17. cikkben meghatározott program szerint finanszírozott beszerzési vagy támogatási szerződések odaítélésére irányuló eljárásban való részvétel lehetősége – a tematikus program, illetve a 17. cikkben meghatározott program alapján támogatásra jogosult természetes vagy jogi személyek mellett – valamennyi, az OECD/DAC által és a II. mellékletben meghatározott fejlődő országban állampolgársággal rendelkező természetes személy vagy ott letelepedett jogi személy számára nyitva áll. A Bizottság az OECD/DAC-nak a támogatások kedvezményezettjeit tartalmazó jegyzékének rendszeres felülvizsgálataival összhangban közteszesi és aktualizálja a II. mellékletet, és erről tájékoztatja a Tanácsot.

(2) Az e rendelet szerint finanszírozott beszerzési vagy támogatási szerződések odaítélésére irányuló eljárásban való részvétel lehetősége valamennyi, az (1) bekezdésben említett országoktól eltérő bármely – a külső támogatásaihoz való viszonzás alapú hozzáférést lehetővé tevő – országban állampolgársággal rendelkező természetes személy vagy ott letelepedett jogi személy számára nyitva áll.

A viszonzás alapú hozzáférést minden olyan esetben meg kell adni, amikor egy adott ország egyenlő feltételek mellett jogosultságot nyújt a tagállamok és az érintett fogadó ország számára.

A viszonzás alapú hozzáférést az adott országra vagy az országok adott regionális csoportjára vonatkozó külön határozattal kell megállapítani. E határozatot a 35. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárással összhangban kell elfogadni, és annak legalább egy évig hatályban kell maradnia.

A viszonyossági alapú hozzáférés megadása a Közösség és más adományozók összehasonlításán alapul, és az OECD/DAC kategóriái szerint meghatározott ágazati szinten, vagy az ország szintjén történik, függetlenül attól, hogy az adott ország adományozó vagy fogadó ország-e. Az adományozó ország részére nyújtott viszonyosságról az adott adományozó ország által nyújtott támogatás átláthatósága, következetessége és arányossága alapján – beleértve annak minőségi és mennyiségi természetét is – kell határozni. Az e bekezdésben leírt eljárás részeként konzultálni kell a fogadó országokkal.

A viszonyossági alapú hozzáférés megadása az OECD/DAC tagjai számára automatikusan történik az OECD/DAC által meghatározott legkevésbé fejlett országok tekintetében.

(3) A közösségi eszköz alapján finanszírozott beszerzési vagy támogatási szerződések odaítélésére irányuló eljárásokban való részvétel lehetősége nyitva áll a nemzetközi szervezetek előtt.

(4) A fentiek a végrehajtandó intézkedések célkitűzései tekintetében nem érintik a jellegüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva támogatásra jogosult szervezetek csoportjainak részvételét.

(5) A szakértők bármely állam polgárai lehetnek. Ez nem érinti a Közösség közbeszerzési szabályaiban megállapított minőségi és pénzügyi feltételeket.

(6) Az e rendelet alapján finanszírozott szerződés szerint beszerzett valamennyi készletnek és anyagnak a Közösségből vagy az (1) és (2) bekezdésben meghatározott, támogatásra jogosult országból kell származnia. E rendelet alkalmazásában a „származás” fogalma a vámügyi céllal meghatározott származási szabályokról szóló, vonatkozó közösségi jogszabályok szerint értendő.

(7) A Bizottság kellően indokolt esetekben engedélyezheti a szomszédos országokkal vagy más harmadik országokkal hagyományos gazdasági, kereskedelmi vagy földrajzi kapcsolatban álló országok természetes és jogi személyeinek részvételét, valamint a más származású készletek és anyagok felhasználását.

(8) A Bizottság kellően indokolt kivételes esetekben engedélyezheti az (1) és (2) bekezdésben említett országoktól eltérő országban állampolgársággal rendelkező természetes személyek vagy ott letelepedett jogi személyek részvételét, vagy olyan készletek és anyagok beszerzését, amelyek származása eltér a (6) bekezdésben meghatározott készletek és anyagok származásától.

Az eltérések indoka lehet, ha a termékek és a szolgáltatások a rendkívüli sürgősség miatt nem állnak rendelkezésre az érintett országok piacain, vagy az, ha a támogatási jogosultságra vonatkozó szabályok lehetetlenné tennék vagy túlságosan megnehezítenék a projekt, program vagy intézkedés megvalósítását.

(9) Ha a közösségi finanszírozás olyan műveletet fedez, amelynek végrehajtása nemzetközi szervezeten keresztül történik, a megfelelő szerződéses eljárásokban való részvétel lehetősége nyitva áll valamennyi olyan természetes vagy jogi személy számára, aki az (1) és (2) bekezdés szerint támogatásra jogosult, valamint valamennyi olyan természetes vagy jogi személy számára, aki az említett szervezet szabályai szerint támogatásra jogosult, kellő gondot fordítva a valamennyi adományozóval szembeni egyenlő bánásmód biztosítására. A készletekre, anyagokra és szakértőkre ugyanezek a szabályok vonatkoznak.

Ha a közösségi finanszírozás a (2) bekezdésben meghatározott viszonyossági alapú hozzáféréssel rendelkező harmadik országokkal vagy a regionális szervezetekkel vagy a tagállamokkal társfinanszírozott műveletet fedez, a megfelelő szerződéses eljárásokban való részvétel lehetősége nyitva áll valamennyi olyan természetes vagy jogi személy számára, aki az (1), (2) és (3) bekezdés szerint támogatásra jogosult, valamint valamennyi olyan természetes vagy jogi személy számára, aki az ilyen harmadik ország, regionális szervezet vagy tagállam szabályai szerint támogatásra jogosult. A készletekre, anyagokra és szakértőkre ugyanezek a szabályok vonatkoznak.

(10) A 14. cikkben meghatározott tematikus program szerinti, a közvetlenül a nem állami szereplőkön keresztül nyújtott támogatásra az (1) bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak a támogatás kedvezményezettjeinek kiválasztására megállapított jogosultsági kritériumok tekintetében.

E támogatások kedvezményezettjeire akkor vonatkoznak az e cikkben megállapított szabályok, ha a támogatás végrehajtása a beszerzési szerződések odaítélését igényli.

(11) A szegénységnek a helyi kapacitások, piacok és beszerzések előmozdításával történő felszámolásának meggyorsítása érdekében a partnerországokban különös figyelmet kell fordítani a helyi és regionális beszerzésekre.

Azoknak az ajánlattevőknek, akiknek odaítélték a szerződést, tiszteletben kell tartaniuk az alapvető munkakörülményekre vonatkozó nemzetközi előírásokat, például a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető munkakörülményekre vonatkozó előírásait, az egyesülés és a kollektív tárgyalás szabadságáról, a kényszermunka megszüntetéséről, a foglalkoztatás és alkalmazás tekintetében a diszkrimináció felszámolásáról, valamint a gyermekmunka megszüntetéséről szóló egyezményeket.

A fejlődő országok közösségi támogatásokhoz való hozzáférést minden megfelelőnek ítélt technikai segítségnyújtással lehetővé kell tenni.

32. cikk

Az Európai Beruházási Bank vagy egyéb pénzügyi közvetítők rendelkezésére bocsátott pénzeszközök

(1) A 25. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett pénzeszközöket pénzügyi közvetítők, az EBB vagy bármely más, az e pénzeszközök kezeléséhez szükséges képességekkel rendelkező bank vagy szervezet kezeli.

(2) A Bizottságnak az (1) bekezdésre vonatkozóan eseti alapon végrehajtási rendelkezéseket kell elfogadnia, amelyek kiterjednek a kockázatmegosztásra, a végrehajtásért felelős közvetítő javadalmazására, a pénzalapokból származó nyereség felhasználására és behajtására, valamint a művelet lezárására.

33. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság rendszeresen ellenőrzi és felülvizsgálja programjait, valamint – adott esetben független külső értékelések útján – értékelést készít a földrajzi és tematikus politikák és programok és az ágazati politikák végrehajtásának eredményeiről, valamint a programozás hatékonyságáról, annak érdekében, hogy bizonyosságot szerezzen arról, sikerült-e a célkitűzéseket elérni, és hogy lehetőség adódjék ajánlások megfogalmazására a jövőbeni műveletek javítása céljából. Az Európai Parlament vagy a Tanács független külső értékelésekre vonatkozó javaslatait megfelelően figyelembe veszik. Különös figyelmet kell fordítani a szociális ágazatokra és a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében elért eredményekre.

(2) A Bizottság értékelő jelentéseit tájékoztató céllal megküldi az Európai Parlamentnek és a 35. cikkben említett bizottságnak. A tagállamok kérhetik, hogy a 35. cikk (3) bekezdésében említett bizottság vitasson meg bizonyos értékeléseket. Az eredmények visszacsatolásra kerülnek a programtervezésbe és a forráselosztásba.

(3) A Bizottság valamennyi érdekelt felet – beleértve a nem állami szereplőket és a helyi hatóságokat is – bevonja az e rendelet szerint nyújtott közösségi támogatás értékelő szakaszába.

V. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

34. cikk

Éves jelentés

(1) A Bizottság megvizsgálja az e rendelet alapján hozott intézkedések végrehajtásában elért előrehaladást, és a támogatás végrehajtásáról és eredményeiről, valamint – lehetőség szerint – főbb következményeiről és hatásairól éves jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Ezt a jelentést az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának is meg kell küldeni.

(2) Az éves jelentés az előző év vonatkozásában tájékoztatást nyújt a finanszírozott intézkedésekről, a megfigyelő és értékelő tevékenységek eredményeiről, az érintett partnerek közreműködéséről, valamint a költségvetési kötelezettségvállalások és a kifizetések végrehajtásáról, országokra, régiókra és együttműködési ágazatokra lebontva. Az éves jelentés értékeli a támogatás eredményeit, és – amennyire csak lehetséges – az e rendelet célkitűzéseinek elérésében betöltött szerepét jelző egyedi és mérhető mutatókat használ fel erre. Különös figyelmet kell fordítani a szociális ágazatokra és a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében tett előrelépésre.

35. cikk

A bizottság

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni e határozat 8. cikke rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett. Az említett határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam 30 nap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni e határozat 8. cikke rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett.

(4) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

(5) Az EBB egy megfigyelője részt vesz a bizottságnak a Bankot érintő kérdésekkel kapcsolatos eljárásában.

36. cikk

Az e rendelet alapján támogatásra nem jogosult harmadik országok részvétele

A 3. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül, a közösségi támogatás koherenciájának és hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottság a 22. cikkben említett cselekvési programok vagy a 23. cikkben említett különleges intézkedések elfogadásakor úgy határozhat, hogy az 1085/2006/EK rendelet vagy az 1638/2006/EK rendelet és az Európai Fejlesztési Alap értelmében közösségi támogatásra jogosult országok, területek és régiók, valamint a Közösséghez társult tengerentúli országok és területek támogatásra jogosultak az e rendelet szerinti intézkedések tekintetében, amennyiben a végrehajtandó földrajzi vagy tematikus projekt vagy program globális, regionális vagy határon átnyúló jelleggel bír. E finanszírozási módot az 19. és 20. cikkben említett stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok irányozhatják elő. A 10. cikk jogosultságra vonatkozó rendelkezéseit, valamint a 31. cikk közbeszerzési eljárásokban és támogatás-odaítelési eljárásokban való részvétellel, valamint a származási szabályokra vonatkozó rendelkezéseit úgy kell kiigazítani, hogy azok lehetővé tegyék az érintett országok, területek és régiók részvételét.

37. cikk

A támogatás felfüggesztése

A partnerországokkal és -régiókkal kötött partnerségi és együttműködési megállapodásokban a támogatás felfüggesztésével kapcsolatban megállapított rendelkezések sérelme nélkül, amennyiben egy partnerország megsérti a 3. cikk (1) bekezdésében említett elveket, és amennyiben a partnerországgal folytatott konzultációk nem vezetnek mindkét fél számára elfogadható megoldáshoz, vagy a konzultációk elutasítása esetén, illetve különösen sürgős esetekben az e rendelet értelmében a partnerországnak megítélt bármely támogatás tekintetében a Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel megfelelő intézkedéseket hozhat. Ezek az intézkedések magukban foglalhatják a támogatás teljes vagy részleges felfüggesztését.

38. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) E rendelet 2007–2013-as időszakban való végrehajtásának pénzügyi referenciaösszege 16,897 millió EUR.

(2) Az 5–10., 11–16. és 17. cikkben említett valamennyi program számára elkülönített indikatív összegeket a IV. melléklet tartalmazza. Ezeket az összegeket a 2007–2013-as időszakra állapították meg.

(3) Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret keretein belül a költségvetési hatóság engedélyezi.

(4) A tematikus programokra vonatkozó teljes összeg 465 millió EUR indikatív összeget tartalmaz az ENPI-országok támogatására szolgáló tevékenységek finanszírozására.

39. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A következő rendeletek hatályukat veszítik:

- a) az Európai Parlament és a Tanács 2005. december 14-i 2110/2005/EK rendelete a külső közösségi támogatásokhoz való hozzáférésről ⁽¹⁾;
- b) az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 806/2004/EK rendelete a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti egyenlőség előmozdításáról ⁽²⁾;

⁽¹⁾ HL L 344., 2005.12.27., 1. o.

⁽²⁾ HL L 143., 2004.4.30., 40. o.

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 10-i 491-/2004/EK rendelete a migráció és menekültügy területén harmadik országok számára biztosított pénzügyi és technikai segítségnyújtás programjának (AENEAS) létrehozásáról ⁽³⁾;

d) az Európai Parlament és a Tanács 2003. július 15-i 1568/2003/EK rendelete a fejlődő országokban a szegénységgel összefüggő betegségek (HIV/AIDS, gümőkór és malária) elleni küzdelemhez nyújtott segítségről ⁽⁴⁾;

e) az Európai Parlament és a Tanács 2003. július 15-i 1567/2003/EK rendelete a fejlődő országokban a reprodukív és szexuális egészséget és jogokat szolgáló politikák és intézkedések céljaira nyújtott támogatásról ⁽⁵⁾;

f) az Európai Parlament és a Tanács 2001. október 29-i 2130/2001/EK rendelete az ázsiai és latin-amerikai fejlődő országokban az otthonuktól elszakadt népességszoportokat támogató műveletekről ⁽⁶⁾;

g) az Európai Parlament és a Tanács 2000. november 7-i 2494/2000/EK rendelete a trópusi erdők és egyéb, fejlődő országokban lévő erdők megőrzését és fenntartható gazdálkodását előmozdító intézkedésekről ⁽⁷⁾;

h) az Európai Parlament és a Tanács 2000. november 7-i 2493/2000/EK rendelete a környezeti dimenzióknak a fejlődő országok fejlesztési folyamatába való beillesztését előmozdító intézkedésekről ⁽⁸⁾;

i) az Európai Parlament és a Tanács 2000. június 29-i 1726/2000/EK rendelete a Dél-Afrikával való fejlesztési együttműködésről ⁽⁹⁾;

j) a Tanács 1998. július 17-i 1659/98/EK rendelete a decentralizált együttműködésről ⁽¹⁰⁾;

⁽³⁾ HL L 80., 2004.3.18., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 224., 2003.9.6., 7. o. A 2110/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽⁵⁾ HL L 224., 2003.9.6., 1. o. A 2110/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽⁶⁾ HL L 287., 2001.10.30., 3. o. A legutóbb a 2110/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽⁷⁾ HL L 288., 2000.11.15., 6. o. A legutóbb a 2110/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽⁸⁾ HL L 288., 2000.11.15., 1. o. A legutóbb a 2110/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽⁹⁾ HL L 198., 2000.8.4., 1. o. A legutóbb a 2110/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽¹⁰⁾ HL L 213., 1998.7.30., 6. o. A legutóbb a 625/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 99., 2004.4.3., 1. o.) módosított rendelet.

- k) a Tanács 1998. július 17-i 1658/98/EK rendelete a fejlődő országok érdekeltségi területein az európai nem kormányzati fejlesztési szervezetekkel közösen finanszírozott műveletekről ⁽¹⁾;
- l) A Tanácsi 1996. június 27-i 1292/96/EK rendelete az élelmiszersegélyezési politikáról, az élelmiszersegélyek kezeléséről és az élelmezésbiztonság elősegítésére szolgáló különleges műveletekről ⁽²⁾;
- m) a Tanács 1992. február 25-i 443/92/EGK rendelete az ázsiai és latin-amerikai fejlődő országoknak nyújtandó pénzügyi és műszaki segítségről és a velük folytatott gazdasági együttműködésről ⁽³⁾.
- (2) A hatályon kívül helyezett rendeleteket továbbra is alkalmazni kell a 2007-et megelőző költségvetési évek jogi aktusaira és kötelezettségvállalásaira. Bármely, a hatályát veszített rendeletekre vonatkozó hivatkozás az e rendeletre való hivatkozásnak minősül.

40. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság legkésőbb 2010. december 31-én jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet első három évben történt végrehajtásának értékeléséről, adott esetben a szükséges módosításokat tartalmazó jogalkotási javaslattal együtt, a IV. mellékletben említett indikatív keretösszegeket is beleértve.

41. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 18-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről
az elnök
J.-E. ENESTAM

⁽¹⁾ HL L 213., 1998.7.30., 1. o. A legutóbb a 2110/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 166., 1996.7.5., 1. o. A legutóbb az 1726/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 234., 2001.9.1., 10. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 52., 1992.2.27., 1. o. A legutóbb a 2112/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 344., 2005.12.27., 23. o.) módosított rendelet.

I. MELLÉKLET

AZ 1. CIKK (1) BEKEZDÉSE SZERINT JOGOSULT ORSZÁGOK

Latin-Amerika

1. Argentína
2. Bolívia
3. Brazília
4. Chile
5. Costa Rica
6. Ecuador
7. Guatemala
8. Honduras
9. Kolumbia
10. Kuba
11. Mexikó
12. Nicaragua
13. Panama
14. Paraguay
15. Peru
16. Salvador
17. Uruguay
18. Venezuela

Ázsia

19. Afganisztán
20. Banglades
21. Bhután
22. Fülöp-szigetek
23. India
24. Indonézia
25. Kambodzsa
26. Kína
27. Koreai Népi Demokratikus Köztársaság
28. Laosz
29. Malajzia
30. Maldív-szigetek
31. Mianmar/Burma
32. Mongólia
33. Nepál
34. Pakisztán
35. Srí Lanka
36. Thaiföld
37. Vietnam

Közép-Ázsia

38. Kazahsztán
39. Kirgiz Köztársaság
40. Tádzsikisztán
41. Türkmenisztán
42. Üzbegisztán

Közel-Kelet

43. Irak

44. Irán

45. Jemen

46. Omán

47. Szaúd-Arábia

Dél-Afrika

48. Dél-Afrika

II. MELLÉKLET

AZ OECD/DAC JEGYZÉKE AZ OAD KEDVEZMÉNYEZETTJEIRŐL

Érvényesre 2006-tól a 2005-ös, 2006-os és 2007-es jelentésekre

Legkevésbé fejlett országok	Egyéb alacsony jövedelmű országok (1 főre jutó GNI < 825 \$ 2004-ben)	Alacsonyabb közepes jövedelmű országok (1 főre jutó GNI 826–3 255 \$ 2004-ben)	Magasabb közepes jövedelmű országok (1 főre jutó GNI 3 256– 10 065 \$ 2004-ben)
Afganisztán	Elefántcsontpart	Albánia	* Anguilla
Angola	Ghána	Algéria	Antigua és Barbuda
Banglades	India	Azerbajdzsán	Argentína
Benin	Kamerun	Belarusz	Barbados
Bhután	Kenya	Bolívia	Belize
Bissau-Guinea	Kirgiz Közt.	Bosznia és Hercegovina	Botswana
Burkina Faso	Kongói Köztársaság	Brazília	Chile
Burundi	Koreai Népi Demokratikus Köztársaság	Dominikai Köztársaság	Cook-szigetek
Comore-szigetek	Moldova	Ecuador	Costa Rica
Csád	Mongólia	Egyiptom	Dél-Afrika
Dzsibuti	Nicaragua	Fidzsi-szigetek	Dominika
Egyenlítői-Guinea	Nigéria	Fülöp-szigetek	Gabon
Eritrea	Pakisztán	Grúzia	Grenada
Etiópia	Pápua Új-Guinea	Guatemala	Horvátország
Gambia	Tádzsikisztán	Guyana	Libanon
Guinea	Üzbegisztán	Honduras	Líbia
Haiti	Vietnam	Indonézia	Malajzia
Jemen	Zimbabwe	Irak	Mauritius
Kambodzsa		Irán	* Mayotte
Kelet-Timor		Jamaica	Mexikó
Kiribati		Jordánia	* Montserrat
Kongói Demokratikus Köztársaság		Kazahsztán	Nauru
Közép-Afrikai Közt.		Kína	Omán
Laosz		Kolumbia	Palau
Lesotho		Kuba	Panama
Libéria		Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	Saint Kitts és Nevis
Madagaszkár		Marokkó	Saint Lucia
Malawi		Marshall-szigetek	Saint Vincent és Grenadine- szigetek
Maldív-szigetek		Mikronéziai Szövetségi Államok	Seychelle-szigetek
Mali		Namíbia	Szaúd-Arábia ⁽¹⁾
Mauritánia		Niue	* Szent Ilona
Mianmar		Örményország	Törökország
Mozambik		Palesztin igazgatású terü- letek	Trinidad és Tobago
Nepál		Paraguay	* Turks- és Caicos-szigetek
Niger		Peru	Uruguay
Ruanda		Salvador	Venezuela
Salamon-szigetek		Srí Lanka	
São Tomé és Príncipe		Suriname	
Sierra Leone		Szerbia és Montenegró	
Szamoá		Szíria	
Szenegál		Szváziföld	
Szomália		Thaiföld	
Szudán		* Tokelau-szigetek	
Tanzánia		Tonga	
Togo		Tunézia	
Tuvalu		Türkmenisztán	
Uganda		Ukrajna	
Vanuatu		* Wallis és Futuna	
Zambia			
Zöld-foki-szigetek			

* Terület

(1) Szaúd-Arábia 2004-ben átlépte a magas jövedelmű országok küszöbértékét. Az OECD/DAC-nak az e jegyzék felülvizsgálatára vonatkozó szabályaival összhangban Szaúd-Arábia 2008-ban lekerül a jegyzékről, amennyiben 2005-ben és 2006-ban is magas jövedelmű ország marad. Szaúd-Arábia az OECD/DEC tagjaitól 2003-ban 9,9 millió USD, 2004-ben pedig (előzetesen) 9,0 millió USD nettó OAD-ben részesült.

III. MELLÉKLET

A CUKORRÓL SZÓLÓ JEGYZŐKÖNYVET ALÁÍRÓ AKCS-ORSZÁGOK

1. Barbados
  2. Belize
  3. Elefántcsontpart
  4. Fidzsi-szigetek
  5. Guyana
  6. Jamaica
  7. Kenya
  8. Kongói Köztársaság
  9. Madagaszkár
  10. Malawi
  11. Mauritius
  12. Mozambik
  13. Saint Kitts és Nevis
  14. Sváziföld
  15. Tanzánia
  16. Trinidad és Tobago
  17. Zambia
  18. Zimbabwe
-

IV. MELLÉKLET

A 2007–2013-AS IDŐSZAKRA VONATKOZÓ INDIKATÍV KERETÖSSZEGEK (MILLIÓ EUR)

Összesen	16 897
<i>Földrajzi programok:</i>	10 057
Latin-Amerika	2 690
Ázsia	5 187
Közép-Ázsia	719
Dél-Afrika	481
Közel-Kelet	980
<i>Tematikus programok:</i>	5 596
Befektetés az emberekbe	1 060
Környezetvédelem és a természeti erőforrások fenntartható kezelése	804
A fejlesztésben részt vevő nem állami szereplők és helyi hatóságok	1 639
Élelmezésbiztonság	1 709
Migráció és menekültügy	384
A cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró AKCS-országok:	1 244

V. MELLÉKLET

A FEJLŐDŐ ORSZÁGOKTÓL ÉS TERÜLETEKTŐL ELTÉRŐ ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK

1. Amerikai Egyesült Államok
  2. Ausztrália
  3. Bahrein
  4. Brunei
  5. Egyesült Arab Emírségek
  6. Hongkong
  7. Japán
  8. Kanada
  9. Katar
  10. Kínai Tajpej
  11. Korea
  12. Kuvait
  13. Makaó
  14. Szingapúr
  15. Új-Zéland
-